

Szentandrás Híradó

ÖNKORMÁNYZATI HAVILAP

2000. május

Ára: 62 Ft

VI. évfolyam, 5. szám

Dsida Jenő

Hálaadás

Köszönöm Istenem az édesanyámat!
Amíg ő véd engem, nem ér semmi bánat!
Körülvesz virrasztó áldó szeretettel,
Értem éjjel-nappal dolgozni nem restel.
Áldott teste, lelke csak érettem fárad,
Köszönöm, Istenem az édesanyámat.

Köszönöm a lelkét, melyből reggel, este
imádság száll Hozzád, gyermekéért esdve.
Köszönöm a szivét, mely csak értem dobban
- itt e földön senki sem szerethet jobban! -
Köszönöm a szemét, melyből jóság árad,
Istenem köszönöm az édesanyámat.

Te tudod, Istenem - milyen sok az árva,
Aki oltalmadat, vigaszodat várja.
Leborulva kérlek: gondod legyen rájuk,
Hiszen szegényeknek nincsen édesanyjuk!
Vigasztald meg őket áldó kegyelmeddel,
Nagy-nagy bánatukat takard el, temesd el!

Áldd meg édesanyám járását-kelését,
Áldd meg könnyhullatását, áldd meg
szenvedését!
Áldd meg imádságát, melyben el nem fárad,
Áldd meg két kezével az Édesanyámat!

Haldd meg jó Istenem, legbúzóbb imámat:
Köszönöm, köszönöm az édesanyámat!!!

A TARTALOMBÓL

Házaspári csendesnap	3. oldal
FELHÍVÁS!!!	4. oldal
Millenniumi oldalak	7. oldal
Gondolatok egy sportfotó kiállítás után	7. oldal
Irodalmi sarok	8. oldal
Felhívás gyommentesítésre	9. oldal
Az árvízkárosultak megsegítésére	9. oldal
Megváltozott rendelési idő	9. oldal
Kommunális adó	10. oldal
Eboltás	11. oldal
I. Diákönkormányzati nap	12. oldal
Egy grafikus élete	16. oldal
Kihívás napja	18. oldal

A BOLDOGABB CSALÁDOKÉRT!

A Magyar Katolikus Püspöki Kar körlevele a hívekhez és minden jóakarathoz a házasságról és a családról Magyarországon

23. A magyarországi társadalom egymásra torló eszmarendszerek és korok szorításában él; sokkal inkább, mint olyan szerencsésebb országokban, ahol szervezettebb volt a fejlődés, ahol kevesebb erőszakosan átalakító nemzetközi hatást kellett feldolgozni. Ebben a térségben oly sokszor történt „művi” beavatkozás a társadalom menetébe, hogy a gyors változások hatása kivédhetetlen volt. Ennek következtében eltérő, sőt egymással ellentétes eszmék és eszmények, életcélok és gondolkodásmódok, családi és személyes kapcsolatrendszerek élnek egymás mellett, egymással gyakran összekeveredve. A jelentkező feszültségek és rendezetlenségek behatolnak a családok életébe is. Más ösztönzőkre épülnek a gazdaság, másra a hatalom, megint másra az erkölcs ösztönző és tiltó rendszerei. Az ellentétes eszmék és a valóság között létrejött feszítő erő konfliktusokat teremt, ezek feloldására nincsenek igazán felkészülve sem az egyének, sem a kis és nagyobb közösségek.

24. A hagyományos társadalomban a család rendje szerves részét alkotta a tágabb közösséget szabályozó rendnek. A modern világban az egyén az élet különböző területein *különböző normákkal* kerül szembe. Más elvárásokkal találkozik a munkahelyén, más szokásokat követ barátai és rokonai körében, másokat a szórakozás és másokat a szakma világában. A különböző környezetek többsége a saját törvényeit követi, nemegyszer szembeszállva a családban érvényesülő hittel és erkölccsel. Napjainkban a család veszélyeztetett helyzetbe került. Nem vonhatja ki magát teljesen a korszellem, elsősorban az elszemélytelenedett, haszonra és versenyre épülő társadalom hatása alól. Ebben a környezetben kell kialakítani a család azonosság-tudatát, sajátos értékrendjét, amely kiállja az idő próbáját. Annál fontosabb ez, mert a mai társadalomban éppen a család tud leginkább emberi és érzelmi menedéket biztosítani az élet egyéb területein átélte nehézsé-

gekkel és kudarccal szemben.

25. A mai magyar fiatalokban *kétféle törekvés* találkozhat. Egyfelől *vágyódnak a család-alapításra*, arra, hogy gyermekeik legyenek. Másfelől nem tudják, hogyan boldoguljanak a világ sokféle kihívása között. Szeretnék megőrizni függetlenségüket, ösztönösen félnek azoktól a kötöttségektől, netán konfliktusoktól, amelyek együtt járnak a házassággal és a gyermekneveléssel. *A függetlenség igénye* különösen akkor nyomhatja el vágyukat a családra, ha nagy nehézségekkel kell szembenézniük család-alapításkor. Ehhez járul a fiatalok körében erősödő hangulat a házasságkötés ellen, amely pusztán jogi formaságnak tekinti az esküvőt. Mások viszont annyi rossz házasságot tapasztaltak környezetükben, hogy nem látnak sok esélyt saját házasságuk sikeréhez sem, s ezért nem akarják elkötelezni magukat.

26. A házasságok ma főként az egymás iránti *személyes vonzódásból, szabad döntésből* születnek, nem pedig gazdasági vagy más külső kényszerek hatására. A házasság és a család ma sokkal inkább az egyén személyes és intim életterévé vált, mint korábban. Ez az a hely, ahol az ember számíthat a másikra, biztonságban érezheti magát mellette, mert megbízhat benne. Sok családban megnőtt a gyermekekért vállalt felelősség is: a szülők tudatosabban, személyesebben foglalkoznak fejlődésükkel, neveletésükkel, mint az a múltban történt.

Megnövekedett az önkéntesség és a személyesség szerepe. Az önkéntesség azonban *kétarcú jelenség*. Nem csak a párválasztásban nagyobb a szabadság, de a párkapcsolat felbontásában is. A társadalmi környezet nem, vagy egyre kevésbé jelent összetartó erőt, netán éppen segítséget a házasságokban és a családokban.

27. Nehezíti a család és a házasság helyzetét a Magyarországon is tapasztalható *értékvesztés*, erkölcsi elbizonytalanodás, a fogyasztói társadalmi környezet és az

individualista életszemlélet. Egyre többek számára válnak ismeretlenné vagy a felkínált formában elfogadhatatlanná azok az eszmények és igazságok, amelyek irányt, tartást és célt adhatnak az ember életének. Az életben nélkülözhetetlen értékek közül *jó néhánynak társadalmi szabályozó ereje csökkenni látszik* - például a megbízhatóság, a hűség, a becsületesség, a szolidaritás, az egymásért való közös felelősségvállalás, a tisztességesen végzett munka. Gyorsan változó korunkban egyre nehezebb különbséget tenni a hamis és az igazi, a maradandó és a korral változó, az abszolút és a viszonylagos értékek között. Sokan csak rövid távú érdekeiket veszik tekintetbe, nem kívánják és talán nem is tudják életüket hosszabb távon megtervezni, és tudatosan felépíteni.

28. *A versengés szellem*, a mások legyőzésére való törekvés azonban nemcsak a gazdasági életet határozza meg, hanem az emberek egyéni életvitelét is. A közvélemény jelentős része szerint a legfőbb cél az egyéni érdekek érvényesítése. Egyre inkább elsikkad az önfelegyenlenség fontossága, terjed az „önmegvalósítás”-t mindenek fölébe helyező magatartás: az emberek érvényesülésre és érdekeik érvényesítésére törekvenszenek a piacgazdaság által diktált versenyben. Főleg a munka világában valóban fontos a teljesítmény, a siker és a hasznosság. Veszélyessé válhat azonban, ha ez határozza meg az élet minden területét, és ennek rendelik alá a segítőkészség és a szolidaritás szempontjait. Eredményre törekvő korunk jelentős tudományos, technikai és gazdasági sikereket mutathat fel. Azonban észre kell venni a fejlődés árnyoldalait is. Embertelenné válik az a társadalom, amely csak a birtoklásra és a rövid távú örömök megszerzésére rendezkedik be, az embereket pedig a gazdasági élet pusztán termelőivé és fogyasztóivá alacsonyítja le. Így a családot is könnyen csupán „haszonélvezeti eszköznek” tekintik,

amely az egyéni érdekek kielégítését szolgálja.

29. Fontos változás napjainkban, hogy kialakult az emberiség által felhalmozott *tudás terjesztésének és továbbadásának intézményes rendszere*. A család egyre kevésbé képes az élethez szükséges teljes tudásanyag összegyűjtésére és továbbadására. A társadalom szakosított intézményeket létesített a közoktatásban, a szakoktatásban és a felsőoktatásban, megteremtette az iskolán kívüli művelődés különféle módjait és ennek részeként a tömegkommunikációt. Ezek egyaránt közvetítenek ismereteket, értékeket, viselkedésmintákat, nem ritkán azonban olyanokat, amelyek nem kellőképpen jelenítik meg a család értékrendjét. Ezek az intézmények nélkülözhetetlenek a modern társadalomban, mégis csökkentik a család hatását a gyermekek szemléletének alakításában. Gyakran előfordul az is, hogy az általuk közvetített értékrend éppen ellentétes a családdéval. Az egyház az egész társadalom számára hasznos feladatot tölthet be akkor, ha ebben a helyzetben segíti a tájékozódást: megmutatja a különbséget a valódi emberi értékek és a hamis elgondolások, viselkedésminták között, bárhol bukkanjanak is fel azok.

30. Napjainkban a *média* túlnyomó része is a családi élet ellen hangolja a közvéleményt. Az erőszakot és a durvaságot tükröző, közösség- és családellenes magatartásokat gyakran vonzó formában mutatják be. Másrészt viszont kevés szó esik arról, milyen örömeket kínál a családi élet, a gyermekek növekedése, fejlődése.

Gyöngye a társadalmi összefogás a család jogaiért, a közös fellépés a családot romboló nézetekkel szemben. Meggyöngült az élet tisztelete, főleg a magatehetetlen, hasznot nem hajtó, kiszolgáltatott csoportok esetében, amilyenek a magzatok, a gyermekek, a testi vagy szellemi sérültek, a magatehetetlen idősek.

(*folytatjuk*)

REFORMÁTUS HÍREK

HÁZASPÁRI CSENDES NAP

Május elején ismét megrendezésre került a szervei református gyülekezeti házban a Bibliai Házassággondozó Szolgálat munkatársai részvételével a családsegítő csendes napunk. Nagyon sokan érkeztek vidékről, házaspárok utaztak szarvasra Balatonalmádiból, Szőnyből, Alsónémediből, Helvéciaáról, Békéscsabáról, Gyulaváriból és természetesen Békésszentandrásról is.

A délelőtti folyamán előadás hangzott el az Istennel, házastársunkkal és gyermekeinkkel kialakítható egység szükségességéről, és lehetőségéről, és feltételeiről.

Az előadás elméleti és gyakorlati részéből idézünk most néhány gondolatot.

Az egység az elméletben.

Az életünk területein megvalósuló egység az olyan gyümölcs, amint Isten Lelkének gyümölcse a szeretet, öröm, békeség, türelem, szívesség, jóság, hűség, szelídég, önmegtartóztatás. Az egység az Istennel való közösség titka. Ha rendeződik az Istenhez való viszonyunk, akkor megvalósulhat a kívánatos egység a családjában is.

A biblia kezdetén olvashatunk a teremtési egységről, melyben minden Isten akarata szerint alakult. Az ember Istennel közösségben élt, beszélgettek egymással, értették egymás gondolatait. Azonban nehéz lehetett az embernek egyedül élvezni a teremtés gazdagságát. Isten érzékelte, hogy az embernek hiányzik még valami, pontosabban valaki. Látta az ember hiányát és érezte szükségét, és társnak adta mellé Évát, a házastársát.

A biblia fogalmai szerint amikor az egységről beszél, az mindig egy (lelki, szellemi és testi értelemben) termékeny. Azt, hogy némely dolog milyen áldást jelentett számunkra, többször azt csak akkor értjük meg, amikor elveszítjük azt. Amint megbomlott az ember és ember valamint az ember és Isten közötti egység (nem elégedtek meg azzal, hogy ők emberek, és istenné akartak válni, szakítva a tiltott gyümölcsből) lezajlott az első veszekedés. Társuk erénye helyett annak bűnét látták. A széteső emberi kapcsolatok fölött elhangzott az örömhír, hogy majd az asszony magva (Jézus) az ősi kígyó fejére tapos, és legyőzi azt, és megteremti az igazi Egység lehetőségét. Az ószövetségi nép nem lehetett igazi egységben Istennel, csak szövetségesévé válhatott.

Jézus főpapi imájából (János ev. 17. fejezet) kitűnik, hogy az engedelmesség alatt lesznek. Az egység megteremtése és megőrzése emberfeletti feladat, Jézus ezért könyörög értünk, hogy helyt tudjunk állni. Odszentelte magam értünk, hogy mi megszentelődhessünk.

Minden üres edény megtelik a környezet szennyeivel. Életünk is ilyen. Ha nem engedjük, hogy Isten igazi értékét helyezzen el bennünk, akkor majd elhelyezi a környezet azt, amit kivett magából. Azonban ha Istennek teret engedünk életünkben, akkor az Ő igéje kiszorítja a szemetet lelkünk-ből. Egyszerűen leellenőrizhetjük, hogy mi van lelkünk mélyén. Jézus azt mondta, a

szív teljességéből szól a száj. Mi árad ki a te szívedből?

Jézus életében a tartalom és a forma egységben volt. A mi életünkben azonban elfordulhat, hogy kívülről keresztyénnek látszunk, de közben nincsen kapcsolatunk Istennel.

Egység a gyakorlatban

Az előadás gyakorlati részében személyes példák hangzottak el a gazdasági (anyagi) életünkkel, a gyermekneveléssel és a kívülállók felé mutatott egységünkkel kapcsolatban.

Anyagi életünk terén. A gyermekeknek már kicsiny korban meg kell tanítanunk, hogy jobb adni, mint kapni. Tudniuk kell, hogy én és az én házam népe az Úrnak szolgálunk. Ez rájuk is vonatkozik. A nagymértékű vendégjárásnak következtében a hozzánk érkező gyermekek az játékaikkal is játszanak, és ezek a játékok emiatt gyakran maradandó alakváltozásokat szenvednek. Tudniuk kell, hogy mindenünk az Úr, hiszen bármilyen keményen dolgozunk is, amink lehet az mégis az Isten ajándéka, az Ő áldásának a következménye. Saját anyagi gazdálkodásunkat is jó megvizsgálni, hogy jövedelmünk tizedével valóban támogatjuk-e Isten Országának építését ezen a földön? Természetesen felvetődik nálunk is, nem lenne-e a jobb, ha a mama dolgozna, akkor mégis könnyebb lenne az anyagi helyzetünk. Ezt a felvetést a gyerekek is azonnal támogatták, hiszen akkor jutna olyan játékokra is, amire eddig nem került. Amikor ez kérdés volt a családban fültanúi lehettek gyermekeink annak, hogy egy nagyon szép autóból kiszálló gyerekekkel miként ordított az édesanyjuk, hogy miattuk megint el fog késni a munkából, és akkor azt mondták: mama inkább ne dolgozz, mert nem szeretnénk, ha a késés miatt így kiabálnál velünk te is. Azóta még inkább becsülik a használt ruhákat és cipőket. Komolyan kell vennünk az ígét: minden rossznak gyökere a pénz szeretete. Keressétek először az Isten Országát és az Ő igazságát, és mindezek ráadásul megadatnak nektek. Természetesen sok küzdelmünk van ezen a területen, de tudjuk egymásról, hogy a másik előbbre helyezi az én szükségemet a magánál.

A gyermeknevelés terén. A gyermeknevelés az apák felelőssége, még akkor is, ha sok esetben jóval kevesebb időt tölthetnek a gyermekekkel, mint az édesanyjak. Nem lehet az apával, mint egy pofozógéppel ijesztgetni a gyermeket: ha nem fogadsz szót, majd hazajön apád és jól elver. Ugyanakkor ez jó mentsvár is az anyák számára, nehéz kérdések eldöntésére időt lehet nyerni, majd hazajön apa, és megbeszéltem vele. Fontos, hogy tudják gyermekeink, semmit nem teszünk a másik tudta nélkül, és ha egyikünk valamit megtiltott, azt a másik nem fogja számukra engedélyezni.

Hogyan képviseljük az egységet kifelé? A feleségekben megvan a hajlandóság arra, hogy kezükbe vegyék a dolgokat, a férjeknek pedig talán arra, hogy átengedjék az irányítást az asszonynak. Ez történt az Édenben is. Éva szakított, Ádám pedig ráhagyta. Azonban ha kilépünk a teremtés rendjéből, és a másik szerepét akarjuk átvenni, akkor csak valami tragikomikus karikatúra lesz a házastársi egységünk. Amikor beláttam, hogy férjemnek van igaza, könnyebb volt kifelé is vállalni közös döntéseinket. Azonban ha csak kényszerű engedelmességből engedtem, akkor mindig maradt bennem tüske. Ha ilyenkor tudtam győzni önmagam felett, akkor kifelé is úgy vállaltam ezeket a döntéseket, mint közös döntéseinket. A másik hibáit el lehet fedezni, nem kell azokat a kívülállók elé tárni. A férjem telefonált a kórházból, hogy most indul. Fél óra múlva nem ért haza, a gyerekekkel vártuk, vártuk. Két óra múlva a sokadik miért nincs itt apa kérdésre azt válaszoltam: bizonyára mossa fel a kórházat. Ezután, ha a akár öt percet is késett a férjem, a lányunk még kb két évig kérdezte: apa ma is felmosa a kórházat?

A bibliai Házassággondozó Szolgálat a nyár folyamán házaspároknak (csak a férj és feleség számára) illetve családoknak (szülőknek gyermekeikkel együtt) szervez egész hetes alkalmakat. A lehetőségekről a 216-209 telefonszámon lehet érdeklődni.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

„Az Édesanyjak nem halnak meg, csak fáradt szívük pihenni tér.”

Ezúton mondunk köszönetet rokonoknak, szomszédoknak, ismerősöknek, akik a szeretett Édesanya, Nagymama **BENCSIK MÁRTONNÉ szül. BENCSIK ROZÁLIA** temetésén megjelentek, sírjára koszorút, virágot helyeztek. Részvétükkel fájdalmunkban osztoztak.

Gyászoló család

FELHÍVÁS!

Bejelentés érkezett a plébánia hivatalba, hogy a plébános nevében az egyházi adó befizetését kérték olyan személyek, akik erre megbízást a plébánostól nem kaptak. A múltban is, a jelenben is érvényben van a plébános által megbízott személy a be nem fizetett egyházi hozzájárulást beszédhesse. Ezzel a törvény adta lehetőséggel sem a múltban, sem a jelenben nem kívántam élni. Minden katolikus hívő lelkiismeretére bízom az egyházi hozzájárulásának (adó) befizetését. Felhívom a kedves hívek figyelmét, hogy ha a plébánosra hivatkozva kérni fogják az egyházi adó befizetését, akkor szíveskedjenek kérni tőlük az egyház bélyegzőjével és aláírásával ellátott meghatalmazást. Mivel ilyen meghatalmazást nem adtam ki és nem fogok kiadni, úgy szíveskedjenek az adókérőt elküldeni s a plébánia hivatalban bejelenteni!

Szurovecz Vince
esperes-plébános

50. HÁZASSÁGI ÉVFORDULÓ!

„Ötven tavasz, nyár, ősz és tél
Sok jó, szép és rossz idő.
Bizony nem volt sima utunk
Botladozva léptünk
Lassan mégis haza jutunk
Lassan végig érünk.”

SINKA JÁNOS és BENCSIK ANNA

1950. április 10-én kötöttek házasságot.
Ebből az alkalomból szeretettel köszöntjük őket,
és kérjük, hogy Isten áldása továbbra is kísérje
közös útjukat.

Lányuk, vejük, unokáik!

ANYAKÖNYVI HÍREK

*Római katolikus szertartással eltemetett
halottaink:*

VIRÁG IMRÉNÉ, PÁSZTOR ERZSÉBET Rózsa F. u. 13. sz. alatti lakos április 18-án rövid szenvedés után lelkét visszaadta teremtőjének. Élt 73 évet. Gyászolják: férje, gyermekei, unokái, dédunokája és rokonsága.
BENCSIK MÁRTONNÉ, BENCSIK ROZÁLIA Nyíl u. 3. sz. alatti lakos hosszantartó gyengélkedés után április 19-én visszaadta lelkét Megváltójának. Élt 85 évet. Gyászolják: leánya, fia, unokája, testvérei, közelebbi és a távolabbi rokonság.

*Református szertartással eltemetett
halottunk:*

Gyülekezetünk tiszteletbeli gondnoka, DOROGI IMRE, Hunyadi u. 17. 83 éves korában 2000. április 21-én, nagypénteken elhunyt. Imre bácsi 30 éven keresztül presbiterként, 12 éven át gondnokként szolgált gyülekezetünkben. Szelídségével, türelmével és tenni akarásával példát hagyott számunkra. Lányával, vejével, unokáival, dédunokájával együtt gyászolja őt gyülekezetünk. **Az igaznak emléke legyen áldott.**

NYUGODJANAK BÉKÉBEN!

Hock János

NEMZETI DICSŐSÉGÜNK**Varga Ottó:
A morvamezei ütközet**

Évezredes küzdelem folyik a germán és szláv világ közt Közép-Európa keleti széléin, az Elba-Visztula közt, a Szudeták vidékén és az Alpok keleti aljában. A küzdelem hol nyílt, hol rejtett; majd ez, majd amaz nyomul előre a másiknak rovására és foly a harc minden eszközzel, amit csak vallás, műveltség, politika, gazdasági érdekek, nyers erőszak nyújthatnak. Folyt már másfél évezreddel ezelőtt és folyik napjainkban is. Az évezredes kérdés ez volt: germánna legyen-e minden a Visztuláig, Kárpátokig és le a Dráva-Duna vonaláig; avagy

szláv tenger borítsa el a földet az Elbáig, a Szudetákig és az Alpok havas bérceiig? Európa két nagy nyelvcsaládjának e világkérdésére mi adtuk meg a feleletet nem egyszer azon ezer esztendő alatt, amióta e kérdéses területen hazát szereztünk és a Kárpátok-övezte Közép-Duna mellett hatalmi állást foglaltunk. Első és minden további időkre elhatározó feleletünk mindjárt honfoglalásunk volt. Szláv vizek borítottak akkor mindeneket az orosz alföldektől az Elbáig, a Cseh-erdőig, az Alpokig, a

Balti-tengertől le a Balkán alsó széléig. Sekélyek voltak e vizek, de itt is, ott is medret ástak, mélyültek, szláv országocskák keletkeztek, amelyekben eltűnt a germán elem mindenütt, amint nálunk a Dunántúlon. És vele tűnőben volt az a román-germán művelődés is, melynek gyöngye palántáját Nagy Károly ültetgette. A germán világra nézve e válságos időpontban jelent meg a Közép-Dunánál a magyar 900 körül Kr. u. és megjelenése nagy változásokat okozott Közép-Európának a két nagy nyelvcsalád közt vi-

tás terein. A magyarság ketté vágta a mindent megfojtással fenyegető északi és déli szlávvilágnak ölelkezését és honalkotásával, a Közép-Duna vidékein talált szlávoknak hova-tova való felszívásával örökre elválasztotta az északi meg a déli szlávot egymástól. Igaz, hogy a magyarság a kardjával ekkép meghódított Közép-Duna vidékeit nem a germán világ németei, hanem a maga számára szerezte meg: mindamellert még így is nagy szolgálatot tett a németeknek. A rájuk nézve is féltelmes szláv birodalom helyén az ő nyugati műveltségükhöz

csatlakozó magyar állam keletkezett, mely bár független maradt tőlük, de ép e függetlenségében nekik is, műveltségüknek is hatalmas oltalmazója lett századokon át Kelet népei ellen, ma is elválasztja a félelmes számú szlávoktól őket anélkül, hogy rájuk nézve veszedelmes volna. Még többet segített rájuk azzal, hogy a magyar által szétválasztott északi szláv országokat most már a németek hatalmi körébe vonhatta és saját nyugati műveltségének rájuk való kiterjesztésével azokat még a többi szlávoktól is újból elszakíthatta. Három darabra, - észak, dél és keletre - zúzódt ekkép nemzetünk föllépésével az egységesnek készülődő szláv világ; ezer éves elkülönülésében a daraboknak egymástól elütő nyelve, műveltsége, története támadt és ez uton még a lehetőség is megszűnt, hogy Közép-Európában valaha egy, északot és délt átfogó, a Nyugattól elütő műveltségű, nagy szláv birodalom keletkezzen. Multak a századok a német, a magyar és az általuk elválasztott szláv népek fölött. A nagy Németország erejét kimerítette a fényes, de végzetes római császári politika. Darabokra bomlott és darabjait ragadozta nyugaton a francia, belsejében pedig fejletlen, önmagával is jótehetlenné vált. Ugyanakkor Magyarországot is végzetes csapás érte: földre gázolta a világrontó tatárjárás és egész belső szervezetéből kiforgatta. Az egymásra utalt két nemzetnek emez elgyöngülésével nyomban jelentkezett is a századokig elnyomott szláv veszedelem a XIII-ik század derekán.

II. Ottokár volt akkoriban Csehország királya, aki német és magyar szomszédainak gyöngeségét ugyancsak fölhasználta. Csakhamar megszerzte az éppen akkor kihalt Babenbergiek osztrák hercegségét: Ausztriát, Stájer, Karinthiát, Krajnát; a freisingi és salzburgi püspököket keményen szorongatta, míg a bajor hercegeknek a meddő ellentállás után a hozzá való csatlakozásban kerestek menedéket. Ugyanilyen formán járt el velünk, magyarokkal is. Közel atyafiságban állott a magyar királyi házzal, de ez a rokonság is csak arra való volt neki, hogy beleavatkozzék a királyi

ház viszályaiba, egymásra uszítsa az apát és fiút és ez úton zsákmányolja az ország nyugati vármegyéit és azokat alkalmmal magához rántsa. Dühös ellenségeskedés is ütött ki az addig mindig jó viszonyban élt két ország között; IV. Béla, V. István és ennek fia; IV. vagy Kún László idejében, szinte 30 esztendőn át egyre viaskodnak. Kivált V. István és ennek családja volt végképpen elkeseredve; hadra-hadra indítottak Ottokár ellen, cselet is vetettek neki; de a hős cseh kijátszotta a cselet, leverte a hadakat, tovább hódított le az Adriáig, pusztította, magához ragadta a kis Alföld vármegyéit; a tatárjárástól beteg ország nem tudott vele boldogulni.

A dolgok ez állásában a német fejedelmek elvégre császárválasztásra szánták el magukat és császárrá választották habsburgi Rudolfot, egy kisbirtokos, de tekintélyes svájezi gróft, akinek tekintélye egyesíthette mindnyájukat a gyűlölt Ottokár ellen, hatalmától pedig még se kellett tartaniok. Ottokár elérte a választást. Tisztában volt vele, hogy összehódított birtokaiért életre-halálra meg kell küzdenie, hiszen birodalmi törvény is tilalmazta két oly nagy hűbérbirtoknak egy kézben való egyesítését, mint a minő volt Csehország és az Osztrákhercegség. Abba hagyta tehát a Magyarországgal való ellenségeskedést, kivonta hadait az országból, kereste a magyar udvar barátságát, atyafiságot emlegetett és szövetséget sürgetett, olyat, a minő régen volt és az ő ellenségeskedéséig mindig is volt a két ország között.

De ugyancsak ez útra jutott hamarosan Rudolf császár is. Ottokár nem ismerte el császáranak és amikor ez Ausztria átadását és Csehországra nézve is a hűségkü letételét követelte; akkor gúnyosan beszélt a „kis grófról” és azt mondta róla, hogy a magas császári trónon szédül a feje. Rudolf baját azután fokozta, hogy Ausztria népei is inkább szívtak Ottokárhoz, mint a távoli Rajna-vidék idegen lovagjához; a hercegei pedig ugyszólván segítség nélkül hagyták, amint észrevették, hogy a „kis gróf” még nekik is igazában császáruk, uruk akar lenni. Elhagyatottságában tehát Rudolf is a magyar udvarhoz

fordult, hízelgőbbnél hízelgőbb leveleket írt hozzája, fiává fogadta az ifju Kún László királyt, a király öccsének egyik leányát adta jegyesül, a magyar főurakat elárasztotta ígéretekkel, birodalmi kitüntetésekkel, hiszen - írta - ő érzi magát különösen megajándékozottnak, ha ilyeseket nekik adhat, mivelhogy semmit sem is visel inkább szívéen, mint Magyarország régi dicsőségének helyreállítását. Mindennek pedig egy volt a célja: hogy Magyarország vele és ne Ottokárral szövetkezzen. A germán-szláv világkérdés így jutott újra a magyar nemzet kezeibe és itt kellett eldőlnie újból, hogy Közép-Európában szláv vagy német nép uralkodjék-e tovább? Olyanok voltak a körülmények, hogy szinte előre lehetett látni, hogy amely részre a magyar áll, annak számára biztosítja a jövőt.

Évekre terjedő huza-vona támadt a két ellenfélnek ebből a nagy igyekezetéből a magyar urak között, végre is azonban győzött az a párt, mely az utóbbi évtizedek sok megaláztatásáért a boszúállást és a Habsburgi Rudolfval való szövetséget tűzte zászlajára. Népszerű is volt e politika, úgy, hogy amikor 1278 nyarán törésre került a dolog: a tizenhét éves ifju király személyesen szállt táborba Székesfehérvárra és mihamar negyvenezer magyar és tizenhatezer kún vitéz seregléte köréje. A császár is fegyverkezett, de alig tizezernyi hadat tudott csak összegyűjteni, azzal Ausztria keleti széleire szorult és ott úgy várta a magyarok segítségét - saját szavai szerint - miként az Istenét. Augusztus közepén megérkezett a várva-várt segítség, a szövetséges hadak egyesültek és a hónap 26-án, a Morvamezőn, döntő csatára keltek Ottokárral. „Krisztus” és „Prága” jelszavakkal omlott a két hadsereg egymásba, és mire a nap lehanyatlott, teljes szétszórtságban viaskodott a cseh sereg a győzelemnek reménye nélkül. A büszkekirály nem akarta túlélni birodalmának romlását, ellenségeinek legsűrűbb sorába vágott ekkor, ott küzdött egyhalálig, mig nem tizenhét sebből vérezve, haldokolva bukott le lováról és elveszett. Könnyű magyar és kún lovasság szágúldó paripái vágattak át holttestemén, üldözőbe vették futó hadat,

kezükhöz kerültek sátra és kincsei és sok cseh főnemessel együtt a meghalt király egyik fiát is elfogták. Teljes volt a diadal és a hatalmas Ottokárnak szláv birodalma a magyar kardok csapása alatt ott, a Morva vízemellett, Dürnkrot táján összeomlott. Ugyanakkor pedig fölemelkedett a Habsburg-ház hatalma, amelynek trónját Magyarország mentette meg, hogy ez a ház folyton emelkedve, utóbb trónunkra jusson és maradékaiban azon uralkodjék maig.

Ott, a diadalmas csatatéren sietett köszönetet mondani az öreg császár az ifju magyar királynak a győzelemért és kijelentette, hogy sem ő, sem utódai soha nem fogják felejtetni, a mivel a nemes magyar nemzetnek tartoznak. „A nyelv meg nem mondhatja, a toll le nem írhatja véghetetlen örömünket - írja utóbb küldött levelében László királyhoz - hogy oly nagylelkűleg és oly hatalmas erővel keltetek közös sérelmeink megboszulására a közös ellenség ellen. Miért is Istent dicsérve, a legnagyobb hálát mondjuk királyi Felségednek és fenhangon ígérjük, hogy a nektek fogadott szövetségtől semmiféle viszontagság nem fog bennünket elhajlítani és ügyeitek mindig és mindenben saját ügyeinknek fogjuk tekinteni.”

A magyar dicsőség e fényes napját ábrázolja Thán Mór gyönyörű festménye. Középen a hálálkodó császár és az ifju magyar király találkoznak a diadalmas csata színhelyén; az előtérben pedig lovához terítve fekszik az elesett cseh király, ki előtt foglyul esett fia térdepel. Balról német, hátul és jobbkezfelől magyar és kún vitézek alakjai láthatók, kik közül egyik győzelmes rivalgás közt szágúld előre a leverte ellenségnek zsákmányul ejtett lobogóival.

Mi más lesz egész Európának története a magyar nemzetnek ez elhatározó erejű közbelépése nélkül! És amikor most a közép-dunai erők mesterséges egyensúlya újból minden ereztékében bomladozik: merítnek-e az intéző körök annyi tanulságot a történetből, hogy itt, a Közép-Duna vidékein, az öncélú és mégis az emberi műveltséget biztosító magyar királyságon kívül csakugyan nincs más államgyensúlyozó természetes hatalom?...

MILLENNIUMI

Emlékezzünk szeretettel Szerényi doktor úrra!

Nem tudom honnan és mikor jött Békésszentendrásra Dr. Szerényi Miatovics Iván, én csak arra emlékszem, hogy kiskorom óta ismertem Őt.

Községi orvosként működött falunkban, gyógyító feladatát nagyon komolyan vette.

Fáradtságot nem ismerve, a betegek rendelkezésére állt éjjel, nappal, ünnep- és vasárnap is. Szünnapot soha nem tartott. Hívásra a tanyákra is azonnal kiment. Sáros időben lóháton, máskor kerékpáron kereste fel betegeit.

De ennél sokkal többet is tett. Felmérte a lakosság egészségi állapotát, és szükségesnek tartotta a gyógyítás mellett a betegség megelőzését is.

Köztudott, hogy a két világháború között a TBC népbetegség volt hazánkban, így nem kerülte el a mi falunkat se. A doktor úr ezért kezdeményezte a tüdőgondozó, ismertebb néven a Szanatórium létrehozását, hogy gyógyítani tudja a TBC-ben szenvedő lakosokat. De hozzájárult a környező település betegei is. A megelőzés érdekében az iskoláskorú gyermekeket minden évben rendszeresen kirendelte röntgenvizsgálatra. A kezdődő bajt így sikeresebben és gyorsabban tudta gyógyítani, a csúnya kór kevesebb emberáldozatot követelt.

Az iskolákban rendszeresen védőnői ellenőrzést rendelt el, különösen ügyelve a fej, kör-

mök, valamint a ruházat tisztaságára. Az ápolatlan gyermek szüleit a védőnőn keresztül figyelmeztette. Ugyancsak ebben az időszakban az áldott állapotban lévő nők otthon szülték meg gyermekeiket, szülésznő, vagy a szomszédasszony segítségével.

Sokan már a szülést követő napon felkeltek a gyermekágyból, hogy segítség híján maguk lássák el a házimunkát, pedig pihenésre lett volna szükségük. A doktor úr látta ezt az állapotot, a szegénység mellett néhol a minimális higiénia is hiányzott, ezért szorgalmazta a Szülőotthon létesítését, ahol nyugodt körülmények között jöhet világra az újszülött. Itt biztosítva volt egy kiváló szülésznő Oláh Istvánné „Bába néni” személyében, aki a szülést a legtöbb esetben levezette, de komplikáció esetén értesítette a doktor urat, aki azonnal ott termelt. Kettejük kezében az anyák biztonságban érezhették magukat. Szülés után a szülőotthonban felügyelet, és teljes ellátás mellett erősödhetett a kismama.

Sajnálatos dolog, hogy mindkét intézmény a központosítás áldozata lett.

Sokat lehetne még a doktor úr munkásságáról beszélni. Azon ritka emberek közé tartozott, aki az orvosi esküjét minden esetben betartotta. A szegényeket - akik a két háború között

nagyon sokan voltak - ingyen gyógyította.

Jellemző rá, hogy saját konyhájából küldött minden délben ebédet egy fiatal, TBC-ben szenvedő fiúnak, mert szülei nem tudták részére biztosítani a megfelelő étkezést.

A rengeteg munka mellett nem gazdagodott meg. A gazdag-

ságnál nagyobb értéknek tartotta az emberséget, a rászorulóknak segítségét.

Anyagias világunkban példaképnek tekinthetné sok közéleti ember, akkor talán mindannyian boldogabban élhetnénk hazánkban.

Somodiné Csabai Veronika

**KÖZSÉGÜNKBEN ÉLT
ÉS GYÓGYÍTOTT
21 ÉVIG**

**Dr. SZERÉNYI M. IVÁN
1894-1972**

**A TÜDŐBETEGEK
ÁLDOZATKÉSZ
ORVOSA,
A VADÁSZTÁRSASÁG
ALAPÍTÓJA.**

**EMLÉKÉRE ÁLLÍTOTTA A
MILLENNIUMI EMLÉKBIZOTTSÁG
ÉS A VADÁSZTÁRSASÁG
2000.**

OLDALAK

Gondolatok egy sportfotó kiállítás után

Remek kezdeményezés nyomán szűk egy hétig láthatták az érdeklődők a Művelődési Házban a gyermekrajz pályázattal összevont a helyi sportélet összegyűjtött emlékeit, fényképeit.

Őszinte örömmel töltött el a sok szép gyerekrajz látványa s az, hogy már az óvodások is milyen szépen rajzolnak.

Amíg a gyerekek a rajzaikkal a jelent képviselték, addig a sportfotókiállítás kapcsán emlékeztünk. Fényképek segítségével felidéződött a múlt. Láthattuk a Hunyadi Mátyás SE alapító tagjainak fényképét, valamint a sok-sok labdarúgó csapat képét a különböző időkben. Örömteli, hogy a legkorábbi időkben is van fényképes emlék, s láthattuk azokat. Sajnos sokukat már csak a fényképen láthatunk.

A kézilabdázók csapatképein is sokszor feltűnt egy olyan sportember képe, aki már sajnos nincs közöttünk. Czeglédsky Sámuel több évig volt a csapat edzője, így őt is láthattuk a csapatképeken.

A képeket böngészve felelevenedtek azok az emlékek, me-

lyek oly sok örömet, sikert, netán bánatot okoztak.

Személyes részvételem miatt számomra a legszebb emlékeket a kajakos fényképek nézegetése jelentette. Erről szeretnék egy kicsit részletesebben írni.

Amikor gyűjtöttük össze az emlékeket és a sok-sok fényképből tablót kellett készíteni, bizony nehéz dolgunk volt, hogy mi is kerüljön rá. Talán sikerült, talán nem de szeretünk volna összeállítani a kajak-sport történetét Békésszentendrén.

1961-ben alakult a szakosztály Csikós György vezetésével. Az egyik fényképen láthattuk a híres „Árpád-vezért”, a hetes kenut, amit a fiúk, lányok saját maguk készítettek. A dokumentumok között ott van az első verseny jegyzőkönyve is, 1963. május 1-jéről. Ekkor már Simon Fiala Tibor irányította a szakosztályt, aki munkája során egyre több gyerekkel ismertette meg a sportágot és már a versenyeken is jó eredményeket értek el a szentendrési fiatalok. Simon Fiala Tibor tevékenység-

ének csúcspontja az 1969-es vidékbajnokság megrendezése volt itt Békésszentendrén. Erről a versenyről nagyon gazdag fényképanyag áll rendelkezésünkre, MTI fotók jóvoltából. A fényképek mellett sok újságcikk szól az akkori versenyről. A másik tabló Simon Fiala Tibor emlékére készült. Tragikusan korai halála után szakosztályunk minden évben versennyel emlékezik rá. A képeken látható még az édesanyja, édesapja is, akik mindig megtisztelték jelenlétükkel a versenyt. Sajnos már nem élnek. Az egyik fotón Sinka József veszi át az örökös vándorkupát Tibor édesanyjától.

A 70-es évek második felének kiemelkedő képességű versenyzője volt Hrnicsjar András. Többször nyert magyar bajnokságot. Láthatjuk őt a bajnoki dobogón, edzésre indulva, verseny közben.

A harmadik tablóra túlnyomó részt az ő képei közül válogattunk. A negyedik tablóra jó részt olyan képeket tettünk, melyek egy-egy kedves emléket idéznek. Látható, hogyan

utaztunk tehergépkocsival versenyre, amikor felettünk volt a hajószállító állvány, a versenyzők pedig a nyitott tehergépkocsin utaztak. Sok-sok lefotózott pillanatkép kapcsán eszünkbe jutottak azok az élmények, melyekben akkor részesültünk.

Az ötödik tabló anyaga a közelmúltban elért bajnoki eredményeinket mutatja be. Látható, amint Szitó Akos áll a dobogó tetején a bajnoki sikerei után, Pálincás Andrást szintén a győzelmei után láthatjuk, amint átveszi díját.

A tabló utolsó képeivel már elérkeztünk a jelenhez, mely a klub legfiatalabb versenyzőit ábrázolja.

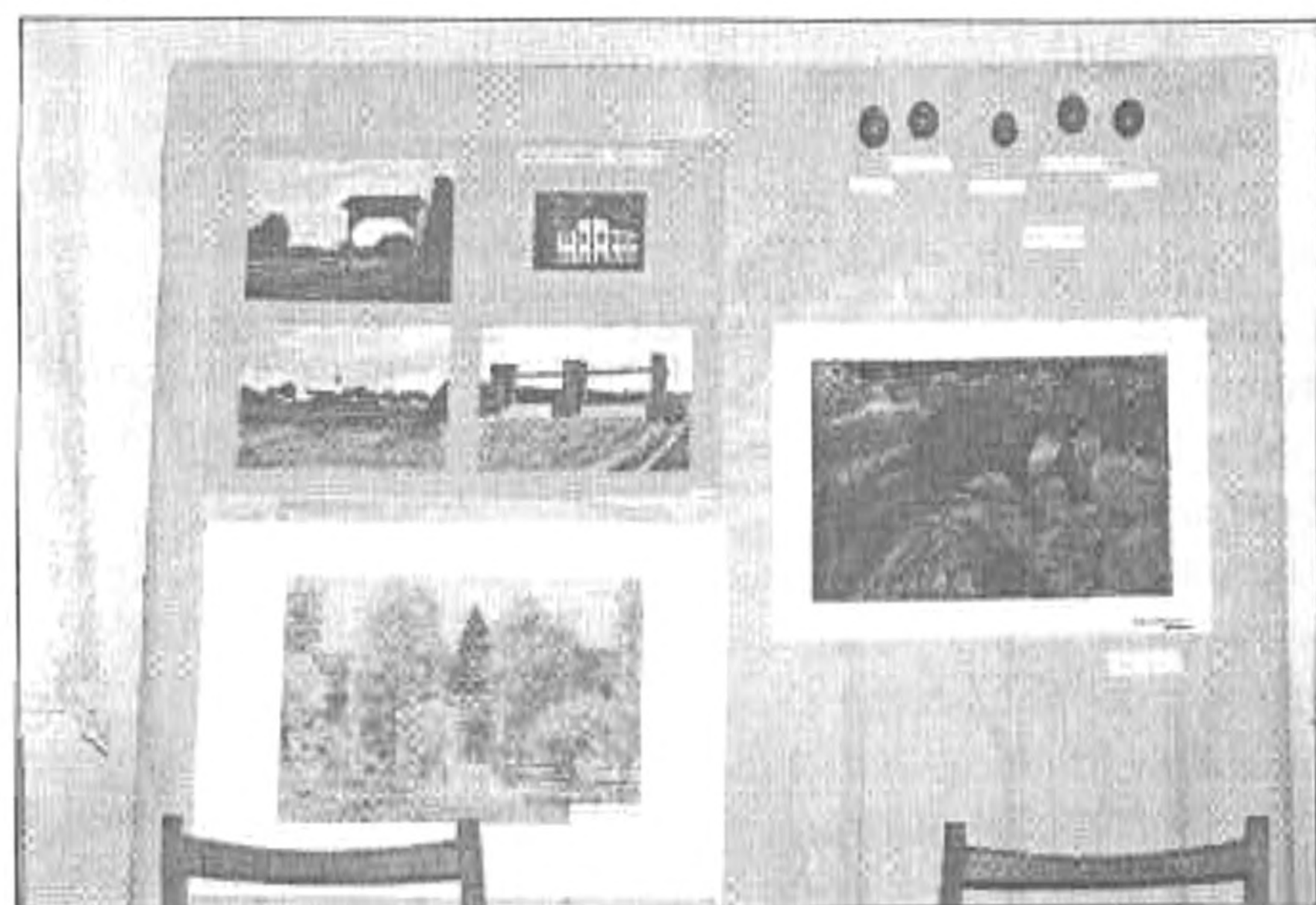
A kiállítás anyaga korántsem teljes. Nagyon sok szép, dokumentum hiányzik, illetve nincs még összegyűjtve. Ezúton kérem mindazok jelentkezését, akik még bármilyen emlékekkel rendelkeznek, „újságcikkek, fényképek, stb.” Gyűjtsék össze, mert ez alapja lehet egy későbbi részletes kajak történeti feldolgozásnak.

Fabó István

RÉSZLET...

...a fotókiállításról

...a rajzkiállításról

IRODALMI SAROK

100 éve született MÁRAI SÁNDOR

A rendszerváltással újra megjelenhettek itthon művei. A Helikon Kiadó 1990-ben kezdte közel hatvankötetes életművét kiadni. Polgári író volt, bárhol élt a polgári Magyarország értékeit képviselte.

1900. április 11-én született Kassán - Apai ágon szepességi német családból származott, ősei ottani magyar családokkal házasodtak össze. Apja dr. Grossmid Géza, ügyvéd volt - országos, olykor világhírű jogtudósok kerültek ki nemzedékeikből. Közéleti érdemeik miatt kaptak valaha régen a királytól magyar nemességet a „Márai” előnévvel.

Az író büszke volt arra, hogy elődei már a reformkorban magyarul beszéltek, s a szabadságharcban a magyar oldalon harcoltak.

Hárman voltak testvérek. Jó módban, ám inkább mértékletesen, mint pazarlóan éltek. A szülők fontosnak tartották, hogy a gyerekek neveltetésére, öltözködésére költség a pénzt.

Anyjának külön könyvszekrényben sorakoztak német nyelvű könyvei és a divatos pesti folyóiratok. A szoba leg hosszabb falán állt apja könyvszekrénye, benne a corpus juris kötetei és a szépírók művei.

A kassai polgárság híres volt arról, hogy sokat és szívesen olvasott. Náluk két évszázada hagyománya volt az irodalmi szalonoknak. A hölgyek üres óráikban nem moziba vagy kávéházba mentek, hanem levettek egy könyvet a polcra és olvastak. A nagy kultúrájú Kassa és a nagy kultúrájú család jó termőtalaj volt az irodalom és a művészetek számára. Évekig magántanuló volt, a tanítónő, nyelvmester, zongoratanár házhöz járt, mert nővére halála után szülei féltették, hogy a nyilvános iskolában még összeszed valami betegséget. Mire a középiskolát befejezte, egyaránt írt, olvasott, beszélt magyarul, németül és franciául. Úgyszólván valamennyi tantárgyban kitűnt. Az első világháború ekkor fejeződött be. Az utolsó tavaszon sorozták be, amikor már látszott, hogy a háborút elvesztették. Kassa egyszerre nem volt Magyarországon. Okosabb volt nyugaton tanulnia tovább. Hol Berlinbe, hol Frankfurtban folytatta tanulmányait. Átrándult Franciaországba is, évekig élt Párizsban. Mindenütt újságírásból tartotta fenn magát. Végleg Budapestre tért haza. Hamarosan a polgári „Újság” című lap munkatársa, majd a Pesti hírlap vezércikkírója lett. Sosem szerette Pestet, a szer-

kesztőségbe is taxival járt, hogy minél előbb Budán legyen. A Mikó utcában lakott, de a Horváth-kerttel szemben, egy kávéházban írt. Hamarosan több üzenetet, telefont fogadott a kávéházban, mint otthon. Törzsasztalánál mindig ott volt a tintatartó, toll, friss víz és gyufa. Neki az írás egyben életmód is volt, mindent ennek rendelt alá.

1930-tól lendült a magyar irodalom élére, a „Zendülők” és az „Idegen emberek” című regényekkel. Igazi remekművei a polgári életforma látletelei önéletrajzi ihletésű regényével az „Egy polgár vallomásai”-val kezdődtek. Családragényei a „Féltékenyek” és a „Sértődöttek”. Színvonalban és hitelességben semmivel nincsenek mögötte az európai nagy polgárcsalád-ábrázolásoknak...

(pl. Thomas Mann: Buddenbrook-ház) Tulajdonképpen a polgári létnek ezt az ábrázolását egészíti ki élete második felében kötetről kötetre épített „Napló”-iban. Jelentős regényei még a Válás Budán, Vendégjárás Bolzanóban, vagy a Krúdyról írt Szindbád hazamegy. Az irodalomtörténet prózaíróként tartja számon, de volt olyan időszak, mikor e mellett legtekintélyesebb újságíróink közt foglalt helyet. E mellett költészettel is foglalkozott, ez számára játék, szórakozás, de néha szenvedély is volt. Költői stílusa hasonló a Nyugat költőjéhez, és a Berlinben és Párizsban belélegzett nyugat-európai hatások is érződnek rajta. „Élete végső évtizedeiben, a hontalanság

magányában néhány elégiája - pl.: a „Halotti beszéd” - fel tudt emelkedni a költészet legnagyobb ormáig” (Hegedűs G.)

A fasizmus felé rohanó országban liberalizmusa és demokratizmusa miatt harcos baloldalinak tűnt. Másfél évtizeddel később a szocializmus felé induló, majd az eszményt önkényuralommá torzító marxista-leninista ideológia és a szocialista realizmusnak nevezett irodalmi kényszer évtizedeiben jobboldali „polgári csökevénynek” láttatják. De műveinek értékét elismerik és - akár titokban is - olvassák, mert stílusa elegáns, magas színvonalú. 1948-ban önkéntes száműzetésbe vonul, szinte menekül az országból. „Elmenni innen, mihelyt lehet. Ha élek még, ha lesz erőm, és módon elmenni innen. Magyarul írni, odakünn is, a magyarság neveléséért dolgozni. De elmenni innen. Nem titkolom: megsértettek.” A Nápoly melletti Posilipóban élt, majd New Yorkban telepedett meg, idővel amerikai állampolgár lett. A lágyuló diktatúrának jól jött volna kibékülni Máraival, de ő csökönyösen ellenállt, nem volt békülékeny, hűséges maradt az eszméihez. Egyre magányosabban élt. 1989. február 21-én pisztollyal vetett véget életének, San Diegoban. Külföldön megjelent könyvei illegálisan bekerültek ugyan az országba, de a nagyközönséghez 1990-ig nem juthattak el. Ismerkedjünk hát velük. Nagy a lemaradásunk.

Mné

A FALUGAZDÁSZ HÍREI

Békés Megyei Növényegészségügyi és Talajvédelmi Állomás felhívása a gyommentesítésre

A Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium 53504/1999. számú körlevelében leírtak alapján a Békés megyei FVM Hivatallal és a Békés megyei Földhivatallal egyetértésben - országos program részeként - az 1999. év őszi felhívás folytatásaként - felhívással fordulok a megye földhasználóihoz.

Az elmúlt néhány év során jelentősen emelkedett a megye gyomokkal erősen fertőzött területének nagysága. A gyombórtás növekedését a művelt területek mellett az utak, vasúti pályák mentén és belterületeken is tapasztaljuk. Mindemellett sajnálatos módon az indokolatlanul parlagon hagyott területek száma és területe is megnőtt. Az elszaporodó gyomok a táj esztétikai képét rontják, növelik a talaj amúgy is nagy gyommag-készletét, egyes gyomok allergiát okoznak (parlagfű, üröm fajok), mások mérgezőek (beléndek, csattanó maszlag, foltos bürök stb.), nehezítik vagy lehetetlenné teszik a növényi termékek exportját

(parlagfű, aranka félék, vadzab, fenyércirok stb.).

Az ország jelenlegi gyomos képe kedvezőtlen megítélést eredményez mind turisztikai, mind uniós csatlakozás vonatkozásban.

A kialakult és tarthatatlan helyzet megváltoztatása érdekében felhívom az összes földhasználót, földtulajdonost, valamint a közterületek és a vonalas létesítmények kezelőit a felgyomosodott területek tavaszi gyommentesítésére.

- a szántóterületeken a tavaszi talajművelést a talajállapottól függően - de **május 30-ig** mindenképpen - el kell végezni.

- a termelt növénykultúrának megfelelő szakszerű és hatékony gyomirtásról az egész tábla területén - beleértve a táblaszéleket is - gondoskodni kell.

- az ültetvényekben gondoskodni kell a sorokban és a sorközökben a tavalyi gyommaradványok lezúzásáról vagy lekaszálásáról és a további gyomosodás megakadályozásáról.

- a vonalas létesítmények (vasút, közút, dűlőút, csatornák stb.)

mentén a kezelési kötelezettség alá eső területen a kaszálást szükség szerint el kell végezni.

- a korábban parlagon maradt területeken a növényzetet le kell zúzni, a területet fel kell szántani.

- közterületeken és zártkertekben a gyommentesítést szintén el kell végezni.

A fenti munkákat az időjárás és talajállapot függvényében minél előbb végre kell hajtani és legkésőbb május 30-ig be kell fejezni.

A fent említett műveletek elvégzését az alábbi jogszabályok teszik kötelezővé:

- az 1994. évi LV. tv. 36.§ a művelési ágak megfelelő hasznosítást ír elő.

- a növényvédelemről szóló 1988. évi 2. tvr. 7.§ a termelők károsítók elleni védekezési kötelezettségét írja elő. Ha ennek nem tesznek eleget, úgy a 8.§ (1) bekezdés alapján a területileg illetékes hatóság határozatban kötelezheti a termelőt a védekezésre, illetve ha ennek sem tesz eleget, úgy a 8.§ (1) bekezdés alapján a területileg ille-

tékes hatóság határozatban kötelezheti a termelőt a védekezésre, illetve ha ennek sem tesz eleget, úgy a (2) bekezdés szerint közérdekű védekezést rendel és végeztet el a termelő költségére.

- az 1988. évi I. tv. 34.§ a közút kezelőjét kötelezi a közút környezetének esztétikus, kulturált állapotban tartására. A 6/1998. (III.11.) KHVM rendelet 4.8.2. pontja a kaszálások minimális gyakoriságát határozza meg.

A gyommentesítés hatékony végrehajtását a növényvédelmi körzeti felügyelőknél keresztül ellenőriztetni fogom és a munkát el nem végzőkkel szemben eljárást kezdeményezek, vagy a gyomtalanítást - a tulajdonos költségére - közérdekű védekezés elrendelésével biztosítom.

Békéscsaba, 2000. március 24.

Dr. Halmágyi Tibor
m.b. igazgató
Békés megyei

Növényegészségügyi és
Talajvédelmi Állomás

Az Ipartestületek Országos Szövetsége az árvízkárosultak megsegítésére

Kedves Iparostársak!

A magyar iparosságra mindig jellemző volt a gazdasági és szociális érzékenység, és az egymás iránti szolidaritás. Az ipartestületek és tagjaik az elmúlt évtizedekben ennek számos tanújelét adták, többek között pl. a lengyelországi árvízkárosultak megsegítése idején is.

Hazánkat és ezen belül a keleti országrészt ebben az évben számos természeti katasztrófa érte, az itt lakóknak először a csián és egyéb környezetszennyezésekkel, ezt követően pedig az évezred legnagyobb árvízével kellett megküzdeniük. A katasztrófásorozat miatt százak veszítették el megélhetési forrásukat, ezrek váltak hajléktalanná és több tízezerre tehető azok száma, akik jelentős anyagi károkat szenvedtek.

Az IPOSZ Közgyűlése - átérezve a helyzet komolyságát - felhívással fordul az ipartestületek tagjaihoz, hogy legyenek bajba jutott ember- és iparostársaik segítségére.

Az IPOSZ most megszavazott költségvetéséből maga is részt kíván vállalni ezen akcióból. Emellett arra kéri az iparosokat, vállalkozókat, hogy támogatásukat az IPOSZ 11705008-22515502 számlaszámára szíveskedjenek átutalni.

A Közgyűlés kötelezettséget vállalt arra, hogy a saját költségvetéséből elkülöníthető összeget és az iparosok adományait záros határidőn belül átutalja az árvízkárosultak megsegítésére nyitott központi bankszámlára.

Az IPOSZ XI. Közgyűlése

ÉRTESÍTÉS

A falugazdász fogadóórák időpontja az alábbiakban megváltozott:

Békésszentandrás, Polgármesteri Hivatal

kedd 8.00-12.00 óráig

szerda 13.00-16.00 óráig

csütörtök 8.00-12.00 óráig

Szarvas, Polgármesteri Hivatal

péntek 8.00-12.00 óráig

Sinka Csaba

Megváltozott rendelési idő!

Május 8-ától a rendelési idő megváltozott

Hétfő	08.00-12.00 óráig
Kedd	14.00-15.30 óráig
Szerda	12.30-14.00 óráig Csecsemő tanácsadás
	14.00-15.30 óráig betegrendelés
Csütörtök	15.00-16.30 óráig
Péntek	08.00-12.00 óráig

Szíves megértésüket köszönöm!

Dr. Bíró Adrienne
gyermekorvos

AZ ÖNKORMÁNYZAT

Kommunális adó

Békésszentandrás Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének 22/1999. (XI.29.) számú rendelete

Békésszentandrás Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete (továbbiakban: önkormányzat) a helyi adókról szóló módosított 1990. évi C. törvény 6.§-ában kapott felhatalmazása alapján a magánszemélyek kommunális adójáról az alábbi rendeletet alkotja:

Általános rendelkezések

1.§

A rendelet célja, hogy a magánszemélyek kommunális adójának megállapításával és megfizetésével az önkormányzat felhalmozási bevételei növekedjenek. Ez a forrás kizárólag önkormányzati feladatokra fordítható. E cél elérésére az önkormányzat a következő rendeletet alkotja.

Adókötelezettség és az adó alanya

2.§

Kommunális adókötelezettség terheli azt a magánszemélyt, aki az év első napján az önkormányzat illetékességi területén lakás tulajdonnal rendelkezik, továbbá azt a magánszemélyt is, aki az önkormányzat illetékességi területén nem magánszemély tulajdonában álló bérleti joggal rendelkezik. Ha a lakást az ingatlan nyilvántartásba bejegyzett vagyoni értékű jog terheli, a tulajdonos és a vagyoni értékű jog gyakorlására jogosult személy megállapodása az irányadó.

Adókötelezettség

keletkezése, megszűnése

3.§

(1) Az adókötelezettség keletkezése szempontjából a január 1-jei állapot az irányadó.
(2) Az engedély nélkül épült lakóház esetében az adókötelezettség a tényleges használatbavételt követő év első napján keletkezik.

(3) Lakásbérleti jog esetén az adókötelezettség a lakásbérleti jogviszony évének utolsó napján szűnik meg.

A lakásbérleti jogviszonynak az év első felében történő megszűnése esetén a második félévre vonatkozó adókötelezettség megszűnik.

(4) A lakóház használatának szüneteltetése az adókötelezettséget nem érinti.

Adómentesség, adókedvezmény

4.§

(1) Mentés a magánszemélyek kommunális adója alól:

a./ a szükséglakás

b./ komfort nélküli lakás

(2) Mentés a kommunális adó fizetése alól:

a./ Az az adózó, aki az adóévet megelőző év december 31. napjáig a 70. életévét betöltötte.

b./ aki rendszeres szociális járadékban részesül,

c./ akinek kiskorú gyermeke rendszeres nevelési segélyben részesül,

d./ az a házaspár, aki saját háztartásában három vagy annál több kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodik.

(3) Az egyébként megállapított adó 50%-át kell megfizetni:

a./ ahol a közös háztartásban élő családtagok egy főre jutó havi nettó jövedelme nem haladja meg a mindenkori öreg-ségi nyugdíj legkisebb összegének 80%-át.

(4) Az adómentesség és kedvezmény az arra alapított tény bekövetkezését, illetve megszűnését követő év első napján keletkezik és szűnik meg.

(5) A (4) bekezdésben említett körülményt a jogosultnak kell az adóhatósághoz bejelenteni,

a körülmény bekövetkezésétől számított 30 napon belül.

(6) Mentés a magánszemélyek kommunális adója megfizetése alól az a magánszemély, akinek kommunális beruházás miatt az adólevonási joga

a./ 1996. január 1.napja előtt nyílt meg,

b./ 1996. január 1.napja előtt kivitelezési szerződéssel megkezdett beruházását 1996. évben fejezi be,

c./ az 1996. január 1. napja előtt a beruházásával kötött szerződés alapján befizetést teljesít. Amennyiben ezen befizetése nagyobb, mint a fizetendő adó összege, úgy a többlet a következő évre, vagy évekre átvihető.

(7) Nem illeti meg az adómentesség azt a 70. életévét betöltött adóalanyt, aki az ingatlannyilvántartásba bejegyzett vagyoni értékű jog gyakorlásának jogosultja (pl.: hasznélvező, de közös háztartásban él, az ingatlan 70. életévét be nem töltött tulajdonosával).

(8) A 4.§ (2) bekezdésében meghatározott mentességek csak egy lakásra vonatkoznak, minden további lakástulajdon után a rendelet 5.§-ában meghatározott adó összegét kell megfizetni.

Az adó mértéke

5.§

(1) az adó évi mértéke 5.500 Ft

Az adóbevallása

6.§

(1) Az adóalany kommunális adóbevallást köteles adni az önkormányzat adóhatóságához.

(2) Ha az adó alapját képező tulajdonjogban, vagy vagyoni értékű jogban, illetve bérleti jogviszonyban változás törté-

nik, akkor az adókötelezettség keletkezését, illetve megszűnését az adózó a változást követő 15 napon belül köteles az önkormányzat adóhatóságához bevallania.

(3) Nem kell újabb bevallást adni mindaddig, amíg a kommunális adókötelezettséget érintő változás nem következik be.

Az adó megfizetése

7.§

(1) A magánszemélyek kommunális adóját évenként két egyenlő részletben március 15. napjáig, illetőleg szeptember 15. napjáig fizetheti meg, késedelmi pótlék mentesen.

(2) Az önkormányzat adóhatósága által határozattal megállapított adót a határozat jogerőre emelkedését követő 15 napon belül kell megfizetni.

(3) Az adó késedelmes megfizetése esetén késedelmi pótlékot kell fizetni. A késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része.

Záró rendelkezések

8.§

(1) E rendelet a 4.§-ban leírt adómentességeken és kedvezményeken túlmenően az adózás rendjéről szóló 1990. évi XVI. tv. 81. és 82.§-ában foglaltakat figyelembe véve egyéni kérelem alapján a jegyző méltányosságot gyakorolhat.

(2) Az e rendeletben nem szabályozott kérdésekben a helyi adókról szóló többször módosított 1990. évi C. tv. valamint az adózás rendjéről szóló többször módosított 1990. évi XCI. tv. előírásait kell alkalmazni.

TÁJÉKOZTATÓJA

(3) Jelen rendelet kihirdetése napján lép hatályba, rendelkezéseit 2000. január 1-jétől kell alkalmazni.

Jelen rendelet hatálybalépésével egyidejűleg a 17/1998. (XII.7.) számú rendelet hatályát veszti.

(4) A rendelet kihirdetéséről a jegyző gondoskodik a helyben szokásos módon.

Értelmező rendelkezések

9.§

(1) Az Önkormányzat illetékességi területe: az önkormányzat közigazgatási határa által behatárolt bel és külterületet magába foglaló térség, amelyre az önkormányzati hatáskör kiterjed.

(2) Vagyoni értékű jog: kezelői jog, tartós földhasználat, a hasznélvezet, a használat joga ideértve a külföldiek ingatlan használati jogát is, a földhasználat és lakásbérlet.

(3) Lakás és szükséglakás: a lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. tv. 2. számú mellékletének 1./6./ pontjában foglaltak alapján ilyennek minősülő és az ingatlan nyilvántartásban lakóház, vagy lakás megnevezéssel nyilvántartott, vagy ilyenként feltüntetésre váró ingatlan a rendeltetésszerű használatához szükséges helyben szokásos, vagy előírt teleknagyságot meg nem haladó földrészlettel együtt.

(4) A lakás megszűnése: ha az épületet lebontják, vagy megsemmisül, illetőleg az építészeti hatóság a használatbavételi engedélyt visszavonta.

(5) Kommunális beruházás: a közmű, a településekre, vagy azok jelentős részére kiterjedő elosztó és vezetékrendszerek és az ezekkel kapcsolatos létesítmények, amelyek a fogyasztók vízellátási, ideértve a belvíz, a csapadék és szennyvíz elvezetési, tisztítási, villamosenergia, hő és távbeszélési igényeit elégíti ki, valamint az út és járdaépítés.

(6) komfort nélküli: az a lakás, amely a félkomfortos lakás követelményeinek szem felel meg, de legalább 12 m²-t meghaladó alapterületű lakószobával és főzőhelyiséggel, továbbá a lakáson kívül WC használatával és egyedi fűtési móddal rendelkezik, valamint a vízvétel lehetősége biztosított.

Békésszentandrás, 1999. november 29.

Sinka József

polgármester

Strassburger Gyöngyi

aljegyző

Záradék: A Képviselő-testület 1999. november 29-i ülésén megalkotta a 22/1999. (XI.29.) számú rendeletét, mely kihirdetésre került és hatályba lépett 1999. november 29-én.

Békésszentandrás, 1999. november 29.

Strassburger Gyöngyi

aljegyző

RÖVID HÍREK

* Május 4-én a Képzőművészeti és Iparművészeti Lektorátus elbírálta a millenniumi emlékművünk művészeti megjelenését. A lektorátusi konzultáció után végül is Lóránt János Munkácsi-díjas festőművész egy újabb elképzelése nyerte meg a zsűri tetszését. Az andráskereszt az eddigiektől eltérően nem krómaccélból, hanem fából készül különleges megjelenéssel. A kivitelezés forrásainak megszervezéséért a Kulturális Örökség Minisztériumához pályázatot nyújtottunk be.

* A Képviselő-testület a KHVM bekötőút pályázatán a furugyi bekötőúttal pályázott, a mintegy 2 km-es út 77 MFt-ba kerül. Az út nyomvonala a Szarvas-Szentes úttól a töltésen lett kijelölve.

* Május 4-től július végéig 12 fő közmunkással folytatódik a közterület és a belvízelvezető rendszer karbantartása.

* Május 1-jén ünnepélyes keretek között átadták a második korszerű Mercedes gyártmányú tűzoltó autót a Szarvasi tűzoltóságnak. A 60 millió Ft értékű gépjárművet

térségi pályázaton a települések összefogásával sikerült elnyerni. Képviselő-testületünk is támogatta a projektet.

* Megalakult a Körös-Szögi Közhasznú Társaság. A társaság induló vagyonához Önkormányzatunk

lakosságárányosan 180 eFt készpénzzel és hasonló mértékű apporttal járult hozzá. A társaság célja a térség fejlődésének elősegítése az EU-s források megszerzéséhez szükséges szervezeti feltételek biztosítása.

* Még nem dönt el, hogy Önkormányzatunk a novembertől tartó újabb belvíz kapcsán keletkezett károk helyreállítására milyen mértékű támogatásban részesül. A kárt szenvedett lakosoktól türelmet kérünk. A 150 bejelentett lakóházban 28,9 MFt, 5 önkormányzati ingatlanban 10,3 MFt és közútban 1,6 MFt kár keletkezett. 40,8 MFt helyreállítási igényt jelentettünk a Katasztrófavédelmi Igazgatóság felé.

Sinka József

polgármester

EBOLTÁS

Békésszentandrás területén az ebek 2000. évi kötelező veszettség elleni oltása az alábbi helyeken és időpontokban lesz megtartva:

2000. június 23. (péntek) 16.00-19.00 óráig (Községháza udvara)
2000. június 26. (hétfő) 8.00-9.00 óráig (Furugyi Művelődési Ház)

2000. június 29. (csütörtök) 7.00-9.00 óráig (Mázasaház)
2000. június 30. (péntek) 16.00-19.00 óráig (Községháza udvara) pótolás.

A veszettség elleni oltás valamennyi 3 hónaposnál idősebb eb részére kötelező, az oltás elmaradása szabálysértésnek minősül.

Az oltás díja: 450 Ft/kutya, ami a helyszínen fizetendő. Féregtelenítés a helyszínen rendelhető.

Dr. Hajzer Lajos
körzeti állatorvos
Strassburger Gyöngyi
aljegyző

Változott a szociális intézmény igénybevételei eljárása

A Képviselő-testület határozata értelmében 2000. április 1-jétől a felvétel iránti kérelmeket az intézmény vezetőjéhez (Kálvin út 10. szám) kell benyújtani, aki helyben dönt a sérelem teljesítéséről, majd értesíti az igénylőt a felvételtől.

Felhívjuk az idős emberek és hozzátartozóik figyelmét, hogy szolgáltatásainkkal - étkeztetés biztosítása, házi segítségnyújtás, nappali- és bentlakásos ellátás - továbbra is segítséget kívánunk nyújtani az arra rászoruló családoknak, egyedül élő időseknek. Célunk, hogy

az idősgondozásban mindenki számára elérhető legyen az egyénre szabott ellátás, a segítségnyújtás.

Gondjakkal, kérdéseikkel forduljanak hozzánk bizalommal. Felvilágosítást adunk személyesen a Kálvin út 10. szám alatti intézményben, vagy telefonon a 313-304 számon.

Figyeljünk egymásra, ne maradjon magára öregségében, betegségében egyik embertársunk sem.

Virág Sándorné
intézményvezető

SÜLLŐ-HÍRADÓK

Megrendeztük az I. Diákönkormányzati napot

Iskolánkban a tavaszi szünet előtti utolsó tanítási napon - április 14-én pénteken - megrendezésre került az I. Diákönkormányzati nap, ismertebb nevén fordított nap.

A „nagy nap” előtt kb. két héttel már folyt a diákigazgató jelöltek kampánya, a folyosó terítve volt plakátokkal. Elér-

kirakóztak. Leghamarabb a Szenteszki Regina, Hipszki Hedvig párosnak sikerült összeraknia hibátlanul a képet, majd a Balogh Emese, Oláh Anita páros követte őket, a harmadik helyet pedig Szirony Norbertnek és Halász Norbertnek sikerült megszerezni.

A következő szünetben folyta-

eredményes, 2.-ban Gázsó Barbara, 4.-ben pedig Szín Szandra, Kakuk Mónika és Kiss István.

A negyedik - utolsó - óra után a felsősök léggömböt fújtak, a

fújta. A könnyűzenei vetélkedő 4. része is ekkor, 12 órakor zajlott le. Az eredmény azt bizonyítja, hogy legjobban Gergely Edina ismeri a zeneszámokat, őt Bártfai Eri-

Kulcsátadás

kezelt a szerdai nap, amikor is megtörtént a szavazás. A diákok Szabó Gergő 8.b osztályos tanulókat választották igazgatójuknak.

A pénteki nap reggel 8 órakor ünnepélyes kulcsátadással kezdődött, melyen Molnár Imre Zoltán igazgató úr köszöntötte a diáktanárokat, valamint a diákigazgatót és helyettesét. 8.30 órakor kezdődtek el az órák, ahol természetesen a diáktanárok - akik a 7.-8. osztályokból kerültek ki - tanítottak.

Az első szünetben folyt a Könnyűzenei vetélkedő első része. Még a rajzteremben a tanulók egyik fele gondolkodott a zeneszámokon, az alsósok az udvaron szorgalmasan

tódott a Könnyűzenei vetélkedő, a kis udvaron pedig ivőverseny volt, amelynek lényege az, hogy ki tud hamarabb meginni egy pohár vizet szívószállal. A győztesek: alsóban Vereb Gergő, felsőben pedig Nyéki Valéria.

A harmadik szünetben szintén folytatódott a könnyűzenei vetélkedő, evőverseny, valamint csak alsósoknak a „Humor a matematikában” nevű verseny zajlott. Aki szereti a palacsintát, annak könnyű volt versenyeznie. A leggyorsabban alsóban Murányi Sándor ette a palacsintát, felsőben pedig Bácsi Krisztina. A matematika kedvelők közül 1. osztályban Gázsó Gergely, Demcsák László és Kanik Renáta volt

Kirakóztak az alsósok

győztes ebben a versenyben Bodonyi Gabriella lett. Ez alatt az alsósok szorgalmasan gyártották a szappanbuborékokat. A legtöbb buborékot, szám szerint 63-at, Farkas Melinda

ka, majd Mochnács Gábor követi.

A programok 13 órakor folytatódtak. Az alsós osztályok kiválasztott csapatai Most mutasd meg! társasjátékot ját-

Egy németóra

szottak, a felsősök kötelet húztak. A társasjátékban a győztes a 3.a osztályos csapat lett. A felsősöknél a legerősebb osztály, a legjobb kötélhúzó a 7.a. Fél kettőtől cserélt a két tagozat. A felsős csapatok társasoztak, az alsósok kötelet húztak. Most mutasd meg!-ben felsőben az 5.b szerepelt legeredményesebben, az alsósoknál pedig, mint kiderült, a legjobb kötélhúzó a 4.a osztály.

14 órától egyszerre három programot rendeztek. A kis udvaron megkezdődött a betonrajz verseny, a tornateremben limboztak, a bitumenpályán heteseket dobtak és rúgtak, valamint az alsósok zsákfutásban tettek próbát. A rajzversenyen alsóban a legszebb rajzot Kiss István, Oláh Anita és Kiss Erika készítették, felsőben pedig a Nyéki Valéria és Ambrus Boglárka által készített munka mellett döntött a zsűri. A limbót Józsa Kinga nyerte, zsákugrásban pedig Vereb Gergő volt eredményes. A hetes rúgás Magócs Bélának ment legjobban, őt Török István, majd Hrnicsjár László követte. Dobásban Molnár Gabriella nyert, Dudás Mária II. és Lengyel László III. lett.

15.30 órakor kezdődött a várva várt Tanár-Diák futballmérkőzés. A játék izgalmas volt, a diákok nagyon szerettek volna győzni, de ez kevésnek bizo-

A Polgármester Úr és a Jegyző Asszony vendégségben a diákigazgatónál

nyult, így 3:1-re kaptak a tanároktól.

A foci után a kézilabda következett, de sajnos itt is a tanárok nyertek 11:8-ra.

A Tanár-Diák kézilabda mérkőzés alatt a rajzteremben a Tátika elnevezésű

verseny zajlott, amelyen a tanulókegyedül, vagy csoportban utánozták kedvenc énekesük zenekarukat. Aki választotta gyűjtés legjobban

Baginé Dorogi Anikó tanárnőkből, valamint Szilágyi Edinából, a Diákönkormányzat elnökéből álló zsűri különdíjban részesítette Házi Zsolt-Hévízi Mariann-Patkós Anita tanulókat.

Egész napos verseny volt az általános műveltségi vetélkedő, amelyen a jelentkezőknek egy tesztort kellett jól kitölteniük. A leghelyesebben Galambos Ildikó készítette el, második lett Gombár Éva, a harmadik helyet pedig Molnár Karolina, Takács Szilvia és Turgyán Anett szerezte meg.

17.45 órakor a diákigazgató helyettese, Győri János kihirdette a versenyek eredményét, kiosztotta a jutalmakat, nyereményeket. Ezután pedig kb. este 9 óráig disco és táborfűz szórakoztatta a tanulókat.

Ezúton szeretném megköszönni az iskola tanulóinak nevében az iskola vezetőségének, az egész tanári karnak és a Diákönkormányzatnak azt, hogy egy kellemes napot tölthettünk el, valamint a sok munkát, amivel a nap programjainak szervezése, összeállítása járt!

Rajzverseny a Föld Napja alkalmából

Iskolánkban 2000. április 11-én délután rajzversenyt rendeztek a Föld Napja alkalmából. A tanulók eredményesen dolgoztak. A zsűri döntése alapján a következő eredmények születtek:

1.-2. osztályokban:

I. Kozák András 1.b

II. Gázsó Barbara 2.a

III. Babák Hajnalka 1.a osztályos tanuló lett.

A 3.-4. osztályosok között:

I. helyezett Kőrödi Krisztina 4.b

II. helyezett Juhász Hajnalka 4.b

III. helyezett* Balogh Emese 4.b

Külföldjében részesült Losonci Katalin 4.a osztályos, valamint Szín Szandra 4.b osztályos tanuló.

5.-6. osztályokan:

I. Kiss Kitti 6.b

II. Bártfai Erika 6.a

III. Nyéki Valéria 6.b osztályos tanuló.

A 7.-8. osztályok eredményei:

I. Bohák Petra 8.a

II. Szabó Dóra 8.a

III. Gázsó Dóra 8.a osztályos.

Gratulálunk eredményeikhez, valamint köszönjük Nyerges Gáborné tanárnőnek, hogy megszervezte és lebonyolította a versenyt!

Sakkversenyek

1. Cegléden ez év április 8-án szombaton került megrendezésre a „Ceglédi tavasz” elnevezésű sakkverseny, melyen Molnár Katalin 4.a osztályos tanuló a 11-12 éves lány korosztályban III. helyezést ért el, valamint Csipai Levente 7.a osztályos tanuló a 13-14 éves fiú korosztályban II. helyezést ért el.

2. 2000. április 11-én rendezték meg Szarvason a városi, körzeti „Benka kupát”, ahol

iskolánkból is vettek részt tanulók.

A következő helyezések születtek:

Kanik Renáta 1.b osztályos, koresoportos II. helyet, Molnár Katalin 4.a osztályos, koresoportos I. helyet, Korbely Zsolt 6.b osztályos, koresoportos III. helyet, Csipai Levente 7.a osztályos, koresoportos II. helyet szerzett.

Gratulálunk nekik és további szép eredményeket kívánunk!

Elsősegélynyújtó verseny

Április 7-én rendezték meg Szarvason a Területi elsősegélynyújtó versenyt, melyen iskolánkból a Vereb Tünde 5.a osztályos, Hipszki János és Vereb Róbert 6.a osztályos, valamint Sinka Judit és Lévai Rita 8.a osztályos tanulókból álló csapat vett részt. Nagy örömmelre itt sikerült megszerezniük az I. helyet.

Szintén ugyanezen hónap 28-án rendezték meg a verseny megyei fordulóját Mezőkövácsházán, ahonnan a csapat a VI. hellyel tért haza.

Gratulálunk nekik és felkészítőiknek az eredményes munkához, és további sok sikert kívánunk!

Molnár Karolina

Gyereknapi előadás

2000. május 30-án délután 15 órakor a „Maugli” című mesejátékot láthatják a Művelődési Házban. Belépés ingyenes!

Mindenkit szeretettel várunk!

A rendezők

„Emlékek nélkül népeknek híre csak árnyék”
Vörösmarty Mihály

ÜDVÖZLET GYERGYÓBÓL!

A tavaszi szünetben Tóth Zoltánné tanítónő szervezőmunkája nyomán a Vass Sándor Hagyományörző Csoport tagjaival erdélyi körútra indultunk. Ragyogó időben, gyönyörű helyeket jártunk be. Az út néhány látványosságáról szeretnék beszámolni, bízva abban, hogy talán még a nyári szabadság eltöltéséhez is adhatok tippeket. Négy nap alatt közel 1500 km-t tettünk meg. A fáradalmakat kellemes és barátságos szálláshelyeken pihentük ki, ahol igazi magyaros vendégszeretettel fogadtak bennünket. A szeredai Bagoly Panzió vezetője megkért arra, hogy ajánljam őket másoknak is. Akkor ez most itt a reklám helye, a telefonszám pedig a következő: 00-40-66-111-350

Ezek után indulhatunk föl az Olt mentén, Felcskon át Gyergyóba! - melyről Nyírő József, a neves székely író Uz Bence című művében ekképpen vélekedik. „Furesa, különös világ ez a Gyergyó! Nem tartozik sehová, csak önmagához. Hegye, földje, levegője, fája, embere, mindene más, mint egyebütt. Itt kell születnie az embernek, hogy kibírja.”

A vidék központja a mintegy 20.000 fős Gyergyószentmiklós. Lakossága 80%-ban magyar anyanyelvű. A város 810 m átlagos tengerszint feletti magasságban a Békény-patak hordalékkúpjára települt. Három irányból is megközelíthetjük. É-ről a Maros mentén, D-ről Csíkból, Ny-ról a Sóvidék felől, keresztül a Görgényi-havasokon, az 1273 m

magas Bucsin-tetőn át ereszkedhetünk le Gyergyóba.

A város központja az egykori Piactér, ma Szabadság tér néven Erdély egyik legszebb parkosított kisvárosi főtere, melynek mai arculata a századforduló idején alakult ki. Közepén Szent Miklós püspök szobra látható. Burján Emil alkotását a 90-es évek elején állították fel a felszabadulási emlékmű helyére. Ha megesodáltuk a patinás Szilágyi Szállodát, a szép homlokzatokat, a gyönyörű erkélyeket, a pompás vaskorlátlátszereket, a változatos háztetőket, elsétálhatunk a Márton Áronról elnevezett utcában álló katolikus templomhoz. A torony alatti bejáró fölé 500 évvel ezelőtt véste oda az évszámot a kőfaragó. Azóta többször átépítették, mai formája a barokk átalakítás nyomát őrzi. Négy harangja közül a legöregebbet 1548-ban öntötték. Jól olvasható a napóra latin felirata a torony déli oldalán. „Ortus docet bene vivere!” Magyarra fordítva azt jelenti, hogy Napkelet, taníts meg helyesen élni! A kerítésen belül Nepomuki Szent János szobra látható. Igen szép a belső tér. A főoltáron a templom védőszentjét, Szent Miklóst tekinthetjük meg.

A közeli Vertán-ház alapjait az 1700-as években raktál le. Falai között találjuk a néprajztudósról, Tarisznyás Mártonról elnevezett Múzeumot, igen gazdag anyaggal. A század elején épült a Líceum, mely Salamon Ernő író nevét viseli. Érdekes színpoltja a városnak

az örmény templom. A XVII. században telepedtek le a hívei, akik leginkább Moldvából menekültek ide. Többségük azóta beleolvadt a magyarságba, de vallásuk révén ma is őrzik származástudatukat. A plébánia kapuja fölött olvasható egy latin nyelvű felirat. „Santis causa, nemini clausa.”

A Gyilkos-tó

Fotó: B.M.

A lelki üdv e háza senki előtt sines zárva.

Mi most mégis inkább tovább megyünk, elköszönve a várostól, mert a Gyergyói-havasokon át, a Pongrác-tetőn is túl, a festői szépségű Gyilkos-tó vár bennünket. Ez nem túlzás, hiszen leírhatom a keletkezését, azt is, hogy mi látható körülötte, de azt, hogy milyen szép, hát azt bizony látni kell. Orbán Balázs, a Székelyföld leírásában ekképpen summázza a látványt: „Nagyszerűbb tüneményt talán igen, de szebbet, vonzóbbat bizony nem rejtenek a havasok kebkökben.”

A tó 1837-ben egy nagy-nagy esőzést követően hegyomlás után alakult ki. A „gyilkos” elnevezés onnan ered, hogy egy

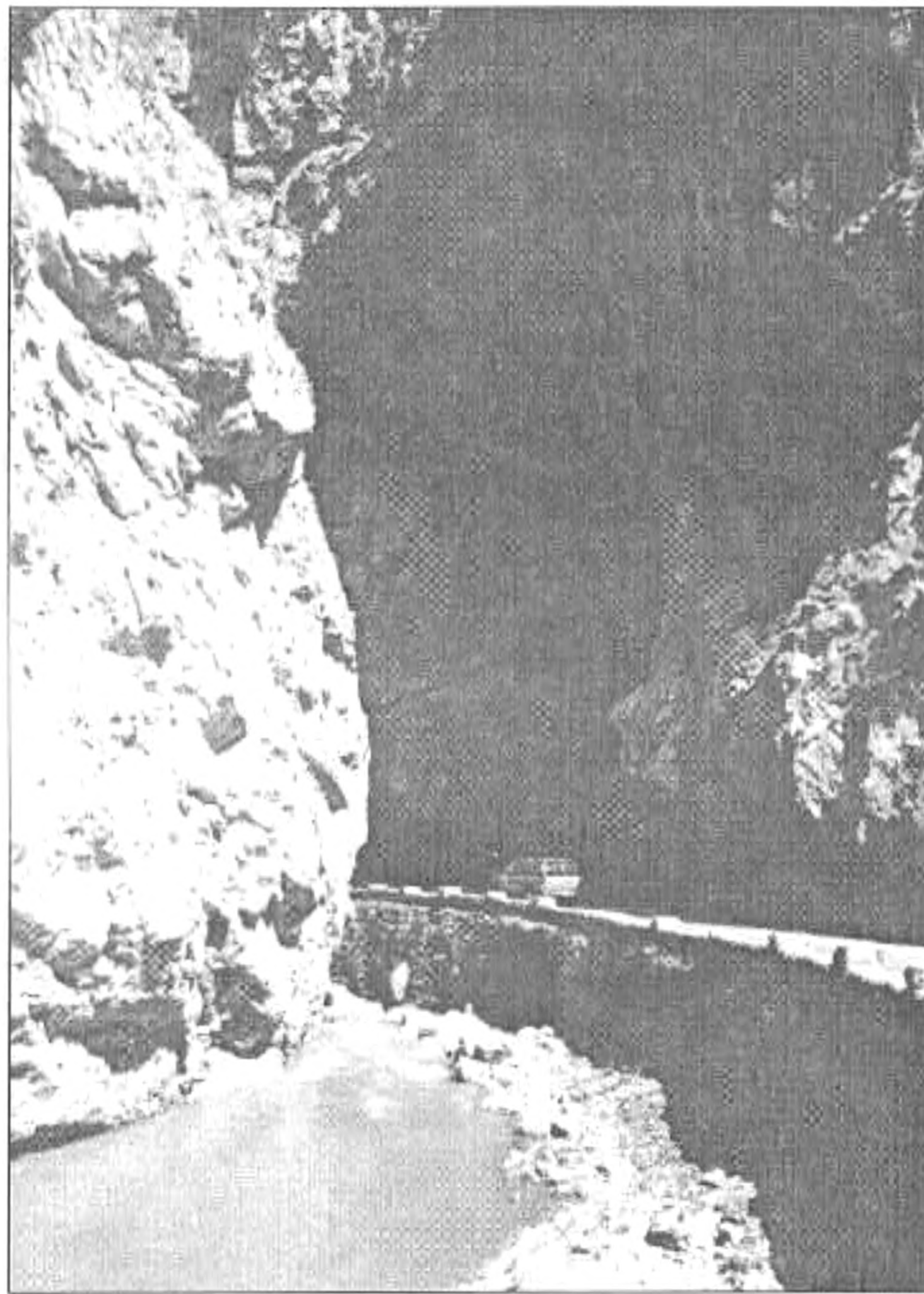
juhnyáját és az erdős rész fenyőit is eltemette, legyilkolta ez a természeti katasztrófa. A meszes víz által konzervált fenyők csomkjai úgy meredeznek ki a tó vizéből, mint egy elhagyott temető korhadt fejfái. Átlagos hossza 1 km, szélessége 400 m-nyi, a mélysége a 10 m-t is meghaladja. Nyáron

óvatosan csónakázni is lehet a facsonkok között.

A látvány gyönyörű, de az igazi csoda az csak ezután jön! A Keleti-Kárpátok legnagyobb és leglátványosabb szurdokvölgye, a Békás-szoros vár reánk. Nagyszerű élményt nyújt a közel 5 km hosszú, 250-300 m magas sziklafalak között kanyargó keskeny út és a rohanó Békás-vízének együttes látványa. Aztán az egyik szerpentin után felbukkan a csodás sziklaegyéniség, az 1156 m magas Oltárkő, tetején a nagy keresztel (a régi szép idők vörös csillagja helyén). A szabadság fenséges vágyát testesíti meg ez az égre törő büszke óriás. Amikor az Alpokban a 4477 m-es Matternorh alatt álltam,

azt gondoltam magamban, hogy ez tényleg „A hegyek hegye”, ahogy azt a különféle reklámszövegekben lehet olvasni. Ha az Oltárkőről kellené valami effélét mondani, hát csak annyit, hogy ez „A kövek köve” a Matterhorn után szabadon.

1935-ben sikerült először megmászni a brassói alpinistáknak. Sajnos több sikertelen próbálkozást és számos tragédiát jegyeztek fel a krónikások az évek folyamán. A sziklaalakzatok nevei is igen találóak. Hatalmasak a méretek, s mi emberek aprók vagyunk benne. A szoros legszebb szakaszát Pokoltornácaként emlegetik. Láthatjuk az Őllekezőt, a Sziklasátrat, Szűz-Mária forrását a legvégén. A Békás mellékpartakjainak szurdokvölgyei is sejtelmések. Ezeket inkább gyakorlottabb túrázóknak ajánlom. Nehéz fényképezni a Kis-Békás völgyében.

Út a Békás-szorosban

Fotó: B.M.

Ha kigyönyörködtük magunkat, elfogyott a filmünk is a gépből, akkor megnézhetjük az évről évre terebélyesedő bazársort. Itt még havasi gyopárt is vásárolhatunk, ami védett, és büntetendő és tilos és... De tegyük a kezünket a szívünkre! Ki az, aki nem vett a gyerekektől legalább egy szálát? Ezek a fiúcskák a füzetükbe préselik le nagy gonddal a *Leontopodium alpinum* egész sorát és szíves szóval kínálják nekünk, hogy tessék választani belőle. Mitagadás, bevallom, hogy valahányszor itt jártam, mindig bűnbe este. Ezt leszámítva, csak azt mondhatom, hogy ez a Kárpátok talán legszebb helye.

Üdvözlettel:

Bódi Mária

Helyreigazítás: Előző számunkban a Parlament adata tévesen jelent meg. Helyesen így hangzik: hossza 286 m

„Mert a mértékletesség és a lélek békessége az étetek legjobb fűszere”

ARANYKINCSTÁR

A Vass Sándor Hagyományörző Csapattal Erdély ízeit is megkóstoltuk a tavaszi szünetben. A fűszer az étel lelke, erről magunk is meggyőződhattünk. A sokféle csorbától most egyet választottam, kapcsolódva az „Üdvözlés”-hez.

GYERGYÓI CSORBA: Hozzávalók: 25 dkg sárgarépa, 10 dkg gyökér, 10 dkg karalábé, 5 dkg zeller, 3* dkg lestyán, 6 dkg vöröshagyma, 6 dkg gomba, 3 dkg zsír, 2 db leveskocka, borsikafű, só, bors. A gombóchoz 30 dkg darált hús, 2 db tojás, 1 kk vöröshagyma, petrezselyem, kapor, borsmenta, majoranna, só, a levesbe 10 dkg cérnametélt. A zöldségeket megpároljuk, 2 liter vízzel felöntjük és szép lassan puhára főzzük. Ezalatt összeállítjuk a gombócot, vizes kézzel diónyi

nagyságúakat formálunk belőle. A levest leszűrjük, a leveskockával felforraljuk és kifőzzük a gombócokat lassan. Szűrőkanállal a tálba szedjük és a maradék lébe belefőzzük a tésztát. Pici citromlével ízesítve a gombócokra szedjük és tálaljuk.

MURKOS PITYÓKA: Ne tessenek semmi rosszra gondolni, a murok a sárgarépa, a pityóka a krumpli neve Csíkbán. Kiváló recept az ókrumpli felhasználására. A karikára vágott kilónyi burgonya felét sóban, paprikában megforgatom. Kibélelek vele egy római tálát vagy jénait, de tepsiben is finom fólia alatt sütve. Szeletelt vöröshagymát, kolbászt, füstölt szalonnát teszek rá. Befedem a burgonya másik felével, melyet csak sóztam,

de szeletelt sárgarépával kevertem össze. A tetejére egy kevés olajat és pici vizet öntök, lefedem, de előtte még egy kevéske kakukkfűvel meghintem. Megsütöm szép lassan és savanyú káposztával tálaljuk. Ez azért jó recept, mert nyugodtan dolgozhatunk a kertben, a vacsora készül és adott időre még be is programozhatjuk.

A tavaszi napfény a szeplőket is kihozza. Talán innen kapta a nevét a **SZEPLŐS SZELET:** Hozzávalók: 6 db tojás, 10 ek. szódavíz, 20 dkg porcukor, 20 dkg liszt, 10 dkg darált dió, fél csomag sütőpor, egy citromhéja, só. A tojássárgákat a cukorral kikavarom, váltakozva adom hozzá a lisztet és a szódát, végül a diót. A fehérjét pici sóval habbá verem és óvatosan a tésztához adago-

lom, legvégén a citromhéjjal átforgatom és közepes nagyságú tepsiben megsütöm. Ezalatt elkészítem a krémet. 2,5 dl tejet 3 evőkanálnyi liszttel lefőzök. A tűzről levéve hozzáadok 2 tojás sárgáját és kissé még megszojtogatom a főzettel. Ha kihűlt, a citromlével elkeverem, majd 20 dkg vaj, 15 dkg cukor és egy vaníliásucorhoz adom és jól kikavarom. A tésztát 3 vékony lapba vágom, megtöltöm a krémmel. A két tojás fehérjét gőz fölött felferem 13 dkg cukorral és a tésztára kenem. Ha megkeményedett, hígabb csokimáz cseppekkel „beszeplőzöm”. Hosszúcs szeletekre vágjuk föl. A tálalás előtt egy nappal el lehet készíteni. Kellemes csemegézést kívánok.

Bódi Mária

EGY GRAFIKUS ÉLETE

hette föl a tudás hatalmát. Iskola építését kezdeményezte és támogatta, mintha megérezte volna, hogy a paraszti származású gyermekeknek nem sok idő elteltével igen nagy szükségük lesz az iskolázatásra életük további alakításához. Az atalaki tanyavilág, a dűlők, a társadalmi átalakulások következtében, az '50-es években darabjaira hullott szét.

A jelen korban civilizáltabbnak mondott - városokban és falvakban élő - emberek úgy gondolhatjuk, hogy sivár, testet-lelket kimerítő életforma létezett a tanyavilágban. Ám ifjabb Sinka Mátyás grafikus művész élete nem ezt tanúsítja.

Született alkotóerővel megáldva indult el szülőfalujából Budapestre, hogy vágyai beteljesedjenek. Többek előtt tudott dolog, mégis elmondánám, hogy Sinka Mátyás művészi pályájának meghatározó elindítója a '30-as években a katolikus templom freskóit megfestő Chiovini-mester volt. Sinka Gábor bácsi élő tanúként el tudja mesélni, mikor a művész kerékpáron felutazott Budapestre. Azonnal felvették a Budapesti Iparművészeti Főiskolára. Díszítőfestészetet tanult. A paloták, belső terek rendezésére azonban a II. világháború utáni években kevés igény mutatkozott.

De a gyermekkorban „beültetett” kitartó és praktikus élet-szemlélet új út keresésére ösztönözte a művészt. Beiratkozott a Budapesti Képzőművészeti Főiskolára, és ettől kezdve sok munkával látták el. Alkalmazott grafikusként tevékenykedett. Különböző kiállítási pavilonok, nemzetközi vásárook grafikai terveit készítette. Ő tervezte a 70-es évek elején megrendezett Budapesti Vadászati Világkiállítás főpavilonjának grafikáit is.

Elkészítette 46 település címerét. Gyulától - Egerig, Gödöllőtől - Miskolcig, és sorolhatnám. Nagyhirű plakáttervezőként is ismertté vált. Több múzeumban, így a budai Vármúzeumban ma is megtalálhatók munkái. Brigitta testvérének a sakk ma is köztünk élő mesterének hazai és nemzetközi versenyekre örömmel és rendszeresen készített pla-

kátokat. A nem mesterséges környezet, a kisgyermekkor emléknymai tükröződnek vissza saját szórakozására készült munkáin. A tájképek a növénylenyomatok, a kertépítés-kerttervezés figyelemfelhívásként szolgál nekünk szülőknél pedagógusoknak, hogy felkeltsük gyermekeinkben a természetes világ kincsei iránti érdeklődést. Meggyőző mindet Sinka Mátyás arról, hogy egy egyszerű növény látványos és szemet gyönyörködtető kompozícióvá varázsolható.

A művész munkáiért komoly elismerésekben részesült. Biennálékon, csoportos grafikai tárlatokon, nemzetközi méretekben is jelen volt.

Tudomásunk szerint 13 nívódíjat vehetett át. Kétszer örülhetett Munkácsy-díj

átvételének ifjabb Sinka Mátyás grafikusművész. Kérdemelte a Francia Köztársaság Toulouse Lautrec díját is, amely ma is komoly nemzetközi elismerésnek számít.

Ez a gyors észjárású, sokat foglalkoztatott művész a '90-es években hazajött falujába, Békésszentandrásra. Ekkor már gyógyíthatatlan betegségben szenvedett. Ismerve címertervezői tevékenységét, nagy feladatra kérték fel az itt élő emberek megbízásából. A most kiállított anyag bemutatja, hogy milyen tehetséggel, odaadással és aprólékos munkával tervezte meg falunk címerét. Két évig dolgozott rajta, azonos témára több változatot futtatott. Tartalmilag a falunkkal kapcsolatos természeti- és társadalmi környezetet építgette a különböző címerpajzsba, és használta díszítő motívumként. A címerterveken megtaláljuk az András-keresztet két változatban is. Az egyik forma az alapjelkép maga a fából készült kereszt. Másik formájában vércseppekkel utal Szent András apostol vértanúságára. Elképzelései között szerepelt az Alföld kedves és jellegzetes madara a gólya.

Érdekes, hogy az egyik jelkép-gondolata a hatsávós címerpajzs volt. Nem kapott erre engedélyt, mert amely jelkép az országcímerbe szerepel, azt nem lehet ma sem felhasználni. Ekkor díszítőelemként há-

rom sávnál döntött, amely a Hármasköröst szimbolizálja.

A főcímertervek alapmotívumai tehát a Hármaskörös a békésszentandrasi duzzasztóművel az András-kereszt, a holló, amely a Hunyadi család egykori birtoklására utal. A címer felső részén korona formában fodrozódó tölgyfakoszorú Hunyadi Mátyásra emlékeztet. És az oroszlánok, mint ennek a nagyon nehéz sorsú, de szívós embercsoportnak a vigyázói, többféle változatban - karddal és anélkül is - tervezésre kerültek. A szakzsűrinek betervezett címerváltozatok tetszést arattak. Végül két külső és két belső robusztus oroszlán grafikai elhelyezését javasolta a lektorátus.

Ekkor már nagy betegen, Brigitta testvérének segítségével jelent meg a művész a zsűrizésen. A címer aláírását már nem ő készítette.

Néhány, de az akkori állapotára utaló munkája nagyon megindító. Az örvényben vergődő madár, aki az örvényből már nem tud kijutni, magát a művészt jelképezi. A sötét színek, a nehezen érzékelhető kontúrok egy beteg megfáradt személységet takarnak. Egyik utolsó munkáján érzékelhető maga a szenvedés, a kemoterápiától kínálódó emberi arc tárul elénk. A kezek, amelyek a beteg gondolatait próbálnák összetartani, de már nem képesek rá. Ezt az érzésvilágot Lesztván Goda János szobrász megformázta, amely síremlék 2000. május 20-án lesz be-szentelve a szentandrasi katolikus temetőben.

Maradandó benyomásokat kel-tő, lelket megnyugtató művészi munkákat hagyott maga után ifjabb Sinka Mátyás grafikusművész.

A faluban élő emberek nevében köszönjük Sinka Brigitta sakkmasternek, hogy odaadó munkája nyomán közelebből megismerhettük a művészt, Békésszentandrás szülőitét. Tudjuk Ő testvérének, Matyinnak állít emléket, de mi a művészt tiszteljük, aki látásmódunkat érzelmvilágunkat gazdagítja. Köszönjük Brigitta és ezúton kívánunk derűs, boldog életet! Köszönöm a figyelmet!

Hrnecsné Dorogi Mária

Kedves Vendégek!
Sinka Mátyás grafikusművész 1921-ben született Békésszentandrason. Egy mára már sajnálatosan eltűnt tanyavilágból, Atalokról származik, oda nyúlnak vissza gyökerei. A falutól 6,5 km-re lévő, tanyás településen olyan embercsoport élt, akik természetközelségben és komoly emberi összetartással vívták meg mindennapi harcukat fennmaradásukért. Mi a fiatalabb generációk képviselői a mostani években csak elképzelni tudjuk, hogy a művész édesapja VITÉZ SINKA MÁTYÁS az 1800-as évek szülötte, hogyan ismer-

A kertbarátok székesfehérvári túrája

Végre elérkezett április 15-e. A kertbarátok régen készültek erre a napra. Most kivételesen a kertészettől eltérő ismeretekkel való gazdagodásra indultunk Székesfehérvárra.

A szokásnak megfelelően korán reggel a pontos gyülekezés után indultunk Kecskemét irányába.

Kunszentmártonban a megáradt Körös folyót láttuk, ami még ekkor viszonylag békés folyócskának tűnt.

A Tiszán való átkelésnél azonban már komoly és veszélyes áradást láthattunk.

Kecskemét és Dunaföldvár között a belvíz teljesen elszomorító látványt nyújtott. Több helyen szinte tengerré lett tőle a határ.

A Dunántúl tájain kevesebb a belvíz. Régen jártunk ezen a vidéken, ezért minden falucska érdekesnek tűnt.

Lassan Székesfehérvárra érkezünk. Itt először megkerestük az állomás mellett épült Prohászka templomot. Nagyon

örültünk, hogy eljuthattunk Kaszap István sírjához, aki örök példaképe lehet a magyar ifjúságnak. Fiatal éveit példás élet jellemezte. Krisztus követőjeként élt, súlyos betegségében is tudott példamutatón tűnni. 1935-ben alig 19 évesen halt meg. Sok apró márványtáblát állítottak tisztelői sírja körül az ima meghallgatásokért.

Ezután a belváros nevezetességeit vettük sorra. 1938-ban állították fel a Főtéren az Országalmát. A koronázó főváros Szent István királytól kezdve több évszázadon át az ország történelmi eseményeinek színhelye volt. 37 királyt koronáztak és 17 királyt temettek itt. A törökök 150 év alatt mindent elűntettek, minden kegyeletet mellőzve.

A közelben megtaláltuk a Jezsuiták által épített (1745-1755) kéttornyú templomot, amelynek sekrestyéjében rokokó díszítésű falfaragásos

szekrényoszor és belső berendezési bútorok láthatók. Ezeket egy szerzetes három évig faragta.

A Csitáry kúthoz is ellátogattunk. Hat csövön folyik a gyógyhatású szénsavas víz, ami vasat is tartalmaz. Mivel meleg volt az idő, igen jól esett a hideg víz. Ivott is belőle mindenki bőven, még haza is hoztunk.

Közben elmúlt dél, jól esett a hazai a tarisznyából.

Ebéd után a Bory várat kerestük meg. Bory Jenő építész 40 nyáron át építette fel. Különböző építészeti stílusok és történelmi személyek szobrai, domborművei díszítik. Miután minden termet és tornyot bejártunk Pákozdra indultunk.

Itt aratta a magyar 1848. szeptember 29-én első győzelmét Jellasics ellen. 1951-ben ennek emlékére egy emlékművet állítottak.

1999. november 1. óta áll itt a Mészeg hegyen az 1942-ben a

doni harcok hősi halottainak szentelt kápolna. Sok magyar család gyászolja hősi halottait. Most már ezen a helyen mindenki le is róhatja kegyeletét. Mi is azért utaztunk ide, mert a Kertbarát Kör tagjainak családjában is sok hősi halottról tudunk. A Himnusz - a Szózat és a Székelyhymnus elénekléssel egymás kezét fogva rőtük le kegyeletünket. Közben még egy perces néma tisztelegéssel is rájuk gondoltunk.

Ígaz, hogy most nem tettünk látogatást kertészeti üzemekben, de a jó kertész minden faluban betekintett a kiskertekbe, annak szépségét minden adott helyen meglátta. Ismereteink így is bővültek.

A kirándulás remélem mindenki számára emlékezetes marad sokáig.

Köszönet Mrena Mihálynak és mindazoknak, akik a szervezésben közreműködtek a kirándulás sikere érdekében.

D. Kiss-Sándor

Majális 2000

Az idei Majális is április 30-án vette kezdetét. A kora esti órákban a Piac téren gyülekeztek azok, akik részt vettek a Fáklyás felvonuláson. Az útvonal a távalyi „jól kitaposott ösvényen” vezetett a pályára. Ezt követően a Májusfára felkerültek a szalagok és léggömbök, majd az erősebb nem jóvóltából a magasba emelkedett. Im-máron másodszor gyönyörködhetünk abban, ahogy a tavaszi szél belekap a sok színes szalagba. Közben leszállt az est, és a Tábor tűz fényénél folytatódott tovább a mulatság egészen hajnalig.

Másnap délelőtt a gyerekekre különböző programok vártak. A hagyományos célbadobó versenyen kívül volt láponjárás, kirakóverseny.

Közben a pályán zajlott a 11-es rúgó bajnokság, melyből Rusz Róbert került kis győztesen. Délben a birkaporkölt

illata mindenkit a büfébe csábított.

Ebéd után jól esett a sör, melyet nem a büfében kellett megvásárolni, hanem ki kellett horgászni a „tóból”.

A plusz kalóriáktól a Vadászok - Iparosok labdarúgó mérkőzésen lehetett megszabadulni. Ki a játékkal, ki a szurkolással. A barátságos meccset a Vadászok nyerték 2:1-re. A tengópályán lábtenisz tudásukat mérték össze a résztvevők. A „pálmát” az Ambrus Zoltán, Ambrus Attila páros vitte el.

A testedzés után az agytornáé volt a főszerep. A „Szentendrési Broadway” elnevezésű szellemi vetélkedőt idén Hipszki Zoltán nyerte.

A nap további részében ki-ki kedvére beszélgethetett, szórakozhatott. Reméljük, hogy aki ott volt, jól érezte magát.

Művelődési és Sport Bizottság

Húsvéti játszóház

A tavaszi szünet jól kezdődött a gyerekeknek, hiszen április 15-én Húsvéti játszóházba hívtuk őket. A tavalyi programhoz képest bővült a paletta; idén négy helyszínen folyt lázas munka.

Az első asztalnál a kifújt tojások kaptak új ruhát egy kis tojásfesték segítségével, mintázatul pedig néhány levélke szolgált.

A második feladat az ún. frókázás volt. A piros tojásokra faggyúminták kerültek, amelyek az aranyporban váltak látványosakká. Aki kipróbálta, az tudja, hogy nem is olyan egyszerű ez, de a látvány magáért beszélt.

Ha húsvét, akkor nyuszi. Ez sem maradt el. Mézeskalács nyuszi, tojások és lepkék vártak arra, hogy egy kis cukorral kidíszítsék őket.

Természetesen készültek kiskosarak, „nyuszifészkek” és egyéb asztali díszek is.

Akik velünk töltötték ezt a vidám délelőttöt, igazi „nyusziváró” hangulatban és kellekkel térhettek haza, és felkészülten várhatták a locsolkodás napját.

Művelődési és Sport Bizottság

KIHÍVÁS NAPJA 2000

MEGHÍVÓ

Községünk ismét benevezett az immár hagyományos sportnapra, melyet május 31-én rendezünk. (A részletes programot külön közöljük.)

Ezúton kérünk minden sportkedvelőt, sportolni vágyót, hogy vegyenek részt programjainkon.

15 perces sportolás nem nagy idő, az egészségünk megőrzése érdekében szükség is van rá.

A lakossági programok fő helyszíne délután a sporttelep lesz, ahonnan 15 órától a Gödény-halmi kerékpártúra. Utána mindenki megtalálhatja azt a sportolási formát, amit szeret.

A Művelődési Házban folyamatos ping-pong partira várjuk az érdeklődőket.

20 órakor kezdődik a Millenniumi fáklyás futás (gyülekező a sporttelepen), melynek távja 2000 m lesz, majd közös tánc-partival zárjuk a napot.

Várunk mindenkit. Jó szórakozást, kellemes sportolást kívánunk:

a Szervezők

Lakossági programok

„KIHÍVÁS NAPJA” (2000. május 31.)

- 1./ helyszín: a település munkahelyei
időpont: 8.00-8.15 óráig
a.) munkahelyi torna
- 2./ helyszín: Békésszentandrás, István király u. 16. (Művelődési Ház)
időpont: 13-20 óráig
a.) folyamatos 15 perces asztalitenisz
- 3./ helyszín: Békésszentandrás, Sporttelep
időpont:
- 15-17 óráig tartó kerékpár túra a Gödény-halomhoz
- 15 órától
* zenés gimnasztika
* lótenisz
* kajakozás
* 15 perces kispályás foci
* futás
* kötélhúzás
* fáklyás futás (Millennium 2000. emlékfutás)
* Rock & Roll partí

MESÉK - ESOPUS NYOMÁN

A teherhordó számárról

Egyszer a számár, ki a teher hordásra volt hívatva így szóla magában. Vajh mért nem húzhatnák én is szekeret, mint a ló, hisz ha a sok terhet hordozám, erre is képes valék. Úgy is léssen. A számár ettől kezdve húzta a szekeret, s mind kevesebb ideje maradt a teherhordásra. Boldog is vala. Egészen addig, míg egy napon megláta egy ökröt, amint gazdájával szánta. Megirigyelé a számár. Így gondolkodik magában. Hordom a sok terhet, húzom a szekeret. Miért ne vonhatnám az ekét is,

hisz az ökrök is milyen könnyeden húzá. Úgy is léssen. Mikoronazonban már jóideje voná az igát, kezderejegyengülni. Egyrefáradtabb vala, selkeseredésében így szóla a lóhoz s ökrökhöz. Miért hagytoq magamban ily nehéz dolgokban, hisz annyi terhet hordozák? De tölemindkettőelfordula.

Értelme

*Ki miben tudja dolgát, tegye azt örömmel,
S ne törekedjen magára fölös teherrel,
Mert gondjában élte lesz telve örömmel.*

Szerkesztőségünkhöz az alábbi levél érkezett

Tisztelt Szerkesztőség!
Szeretném, ha leveletem közölnék az újságban, hogy ily módon is ki tudjam a hálát nyilvánítani.
Sajnos a 4. osztályos kislányom tanulási és magatartási problémákkal küszködik, amióta iskolába jár. Azóta sok helyen voltam már, pszichológushoz is elvittem, de javulást nem értünk el. A volt iskolája tanáraitól csak lenézést és megvetést tapasztaltunk. Az idén félévkor került át a békésszentandrás Hunyadi János Általános Iskolába. Molnár Imre Zoltán Igazgató úr már a felvételnél nagyon segítőkész és jóindulatú volt és a gondokat azóta is így kezeli. Szavakkal ki sem lehet fejezni azt az érzést, milyen jól esik az embernek az ilyen hozzáállás, amikor bajban van. Haláleset és egyéb családi gondok miatt teljesen ki voltam készülve. Ha nem segített volna az utolsó pillanatban azzal, hogy a lányomat az iskolájába felve-

szi, azóta már biztosan valamelyikideggondozóbankezelnének. Ezenkívül szeretném megköszönniamunkájátéstürelmét Hévízi Róbertné osztályfőnöknek, valamint Varsányi Gyulánának a kollégium igazgatójának és a nevelőknek tanároknak. Tudom, nem kis fáradtságba kerül, amit ők tesznek. Kérem az Istent, tartsa meg mindannyiukat erőben, egészségben, életük végéig. Jó lenne a szülőknek, ha több ilyen pedagógus dolgozna az országban. Cserkeszőlő, 2000. május 07.
Továbbra is maradok tisztelettel:

Egyed Tamásné
Cserkeszőlő
Mathiász J. u. 1.

GYERMEK OLDAL

Lelkes Miklós

Amikor a színek összevesztek

Történt egyszer, hogy összevesztek a színek. Miért is? Már nem emlékszem pontosan. Sokszor a gyerekek is olyan csacsiságokon veszekednek egymással...

Igaz, most hirtelen eszembe jutott; a dolog úgy kezdődött, hogy Sünóka új verset írt. Tudjátok, az a bájos kis manó, aki ott él a mesebeli erdő szélén! Kicsit túllontúl ábrándos lélek. Egyszer úgy elandalodott, hogy rácsücsült egy sündiszóra. Akkor ragadt rá a név, hogy Sünóka. Különbösen igen szép kis verseket ír. Magam is hallottam, amint a pockok éppen egyik versikéjét cincogták: In-cin-tri-ci-tin,

Utaztál-e triciklin?!

Hová mentél triciklin?

Cini-cini-cini-cin!

Nos, Sünóka ismét verset írt - ezúttal a zöld színről. Tényleg akkor a legszebb az erdő, amikor zöld, de minden esetre akkor a legvidámabb. A zöld szín, amint saját dicséretét hallotta, napról napra gögősebb és hencegőbb lett. Így beszélt: „Én vagyok a legszebb és a legkülönb a színek között! Én vagyok a színek királynője!” Megharagudott a többi szín, mert mindegyik saját magát tartotta a legszebbnek. Megsértődtek. Elhatározták, hogy otthagyják a mesebeli erdőt. Ott is hagyták.

Egyszeriben minden zöld lett az erdőben: Sünóka libái, az ég, az erdőben élő állatok és természetesen maga Sünóka is tetőtől talpig. Minden más szín helyét is a zöld foglalta el.

Az erdő csakhamar panaszzótól lett hangos. Az egyik nyúl bokornak nézte a másikat, de

ami még nagyobb baj: bokornak nézte a rókát is. Nem csoda, hiszen ez is, az is zöld volt! A róka eleinte örült is ennek, de utóbb úgy érezte minden libacombnál, hogy spenótot vagy sóskát eszik. (Mindkettő kitűnő étel, de a róka mégsem szereti.)

Meghallotta a piros, hogy az erdőnek már elege van a zöld uralmából. Gyorsan visszatért az erdőbe, és elűzte a zöldet. Ettől fogva minden piros volt. Sünóka úgy nézett ki, mintha nagyon szégyellné magát; a feje búbjáig elpirult. Az állatok gyanakodva nézték a forrás piros vizét. Egyedül a róka volt boldog: egy-egy megtévedt madár egyenesen az orrára szállt. A többség azonban ismét elégedetlenkedett. Egy szó mint száz: a pirosat felváltotta a kék, a kéket a sárga, de egyikük sem tudta egyedül jókedvre deríteni az erdő lakóit. Végül is kisütött a nap, de az eső is esni kezdett. „Igaz, hogy ilyenkor az ördög veri a feleségét?” - kérdezte Sünókától egy csíkos kis vadmalac.

„Nem mernék megesküdni rá!” - válaszolta Sünóka nagy bölcsen. - Az is lehet, hogy ilyenkor az ördögfeleség csépeleli a férjét! Node, félre a tréfával: az a fontos, hogy a színek végre kibékültek! Nézd csak a szivárványt az égen!”

Elállt az eső. Az égen gyönyörű szépen ölekeztek a színek; ragyogott a szivárvány. Sünóka egy hatalmas őzlábgombán ült, és ábrándozott. Azt sem vette észre, hogy a lábszárain lassan felfelé kezdett kúszni két jókora csiga-biga.

Birkás Erzsébet

Ezüst május reggelén

*Ezüst május reggelén,
földre omlik a sok fény.
Beborítja a teret,
házat, kertét, tégedet,
édes, kedves jó anyám,
cinké köszönt fenn a fán.*

*Szél hozta a híreket,
eső, napfény mind szeret,
vadvirág a domb alatt,
ahol suta óz szalad:
hegyen-völgyön, réten át,
téged köszönt a világ*

*Köszöntelek én is téged,
egészségben, vígan ébredj,
ma, holnap, meg azután,
sokáig élj, édesanyám:
boldogságban énvelem,
s köszönöm az életem.*

HIRDETÉSI ÁRAINK

Az apróhirdetés **INGYENES!**

Keretes hirdetések:

1/1 oldal 10.000 Ft

1/2 oldal 5.000 Ft

1/4 oldal 2.500 Ft

1/8 oldal 1.250 Ft

Az árak az ÁFÁ-t nem tartalmazzák!

SPORT

LABDARÚGÁS

Bajnoki eredmények

21. forduló

Csanádapáca - Békésszentandrás 0:2 (0:2)

Csanádapáca, 70 néző, vezette: Sztajonev

Hunyadi: Kondacs - Bencsik T., Palotai, Kuszi (Prjevara G.), Prjevara A., Szabó, Kovács, Juhász, (Miknyik), Bakró, Bordács, Bencsik I.

Gólszerzők: Bakró, Bencsik I.

Közepes iramú találkozón a Hunyadi biztos győzelmet aratott, melyet már az első félidőben bebiztosított.

Tóth János: Három vereség után megérdemelt győzelmet arattunk. Gratulálok a csapatomnak.

Jók: Bencsik T., Bakró, Bordács

Ifjúsági mérkőzés:

Csanádapáca - Békésszentandrás 2:2

22. forduló

Békésszentandrás - Mezőkovácsháza 2:0 (1:0)

Békésszentandrás, 100 néző, vezette: Hegedűs

Hunyadi: Kondacs - Bencsik T., Palotai, Boros, Prjevara, Bencsik I. (Banász), Farkas R., Juhász, Bakró, Bordács (Szabó J.), Kovács N.

Gólszerzők: Bencsik I., Fekete (öngól)

Alacsony színvonalú mérkőzésen a hazaiak jobban játszottak, de a mérkőzés végén csak egy öngóllal tudták bebiztosítani a győzelmüket.

Tóth János: Úgy érzem megérdemelt győzelmet arattunk. Végre korrekt játékvezetést kaptunk.

Jók: Bencsik T., Prjevara, Kovács N.

Ifjúsági mérkőzés:

Békésszentandrás - Mezőkovácsháza 2:2

23. forduló

Gádoros - Békésszentandrás 3:2 (1:1)

Gádoros, 250 néző, vezette: György

Hunyadi: Kondacs - Bencsik T., Mrena, Szabó J. (Miknyik), Prjevara, Bencsik I., Farkas R., Juhász (Domján), Bakró, Bordács, Kovács N.

Gólszerzők: Farkas R., Juhász
Küzdelmes mérkőzésen mindkét csapat nagy erővel harcolt a győztes gólért, ami végül is a hazaiaknak sikerült.

Tóth János: Úgy gondolom, hogy egy nyert mérkőzést engedünk ki a kezünkből. Egy szabályos góltól fosztott meg a játékvezető bennünket.

Jók: Prjevara, Bordács, Bencsik T., Bencsik I.

Ifjúsági mérkőzés:

Gádoros - Békésszentandrás 0:5

24. forduló

Békésszentandrás - Kaszaper 3:0 (0:0)

Békésszentandrás 100 néző, vezette: ifj. Christian

Hunyadi: Kondacs - Bencsik T., Mrena, Szabó J. (Boros), Oravec (Miknyik), Bencsik I., (Prjevara G.), Farkas R., Juhász, Bakró, Bordács, Kovács N.

Gólszerzők: Bakró, Bencsik T., Bordács

Az első félidőben a Hunyadi csatársora nem bírta a jó küzdő Kaszaper védelmével.

A második félidőben aztán már tetszés szerint rúgták a gólokat

és így magabiztos győzelmet arattak.

Tóth János: Egy szezonra való kihagyott gólhelyzet után biztos győzelem született.

Jók: Bencsik T., Bakró, Bordács

Ifjúsági mérkőzés:

Békésszentandrás - Kaszaper 8:0

A bajnokság állása

1. Kondoros	24	21	2	1	78-21	65 pont
2. Szeghalom	24	14	5	5	64-29	47 pont
3. Mezőhegyes	24	14	5	5	60-30	47 pont
4. Magyarbánhegyes	23	15	2	6	44-23	47 pont
5. Nagyszénás	24	14	4	6	54-34	46 pont
6. Oh. Rákóczi Vasas	24	12	3	9	43-52	39 pont
7. Mezőkovácsháza	24	11	2	11	53-42	35 pont
8. Békésszentandrás	24	11	2	11	44-36	35 pont
9. Kaszaper	24	10	5	9	37-39	35 pont
10. Békéssámson	24	1	4	11	38-50	31 pont
11. Kunágota	24	8	6	10	52-58	30 pont
12. Gádoros	24	6	6	12	47-58	24 pont
13. Doboz	24	5	8	11	22-35	23 pont
14. Sarkadkeresztúr	24	7	2	15	35-60	23 pont
15. Csanádapáca	23	3	1	19	26-68	10 pont
16. Dévaványa	24	2	1	21	19-81	7 pont

KÉZILABDA

Április 15.

Okány - Békésszentandrás 16:16 (7:10)

Szucsán Nikolett 7, Egriné Kovács Andrea 4

Április 22.

Békésszentandrás - Sarkadkeresztúr 23:19 (10:10)

Április 30.

Bcs. Jamina - Békésszentandrás 18:15 (9:5)

Tóth Erika 5

Május 6.

Békésszentandrás - Gerla

A mérkőzés a bírók távolléte miatt csak barátságosan folytatódott, 10:10 lett az eredmény.

Szentendrési Híradó

ÖNKORMÁNYZATI HAVILAP

Kiadja:

Békésszentandrás Nagyközség Önkormányzata

Felelős kiadó: Sinka József

Szerkeszti: Szerkesztő Bizottság

Tagjai:

Horváth Sándorné, Benedek Erika, Fabó István, Sinka Csaba

Felelős szerkesztő: Molnár Imre Zoltán

Készült:

SZARVASPRESS Bt. Telefon/fax: (66) 313-144/19

NYTSZ: 372/2/1995